

www.Diplomata-kurdi.com **KÜRD** xalqı mübariz və qəhrəman xalqdır H.Əliyev **DIPLOMAT**

№ 18 (262) 12 - 18 May, Gulan sal 2014
 Ji meha şubatê sala 2003-a tê weşandin

Həftəlik İctimai-siyasi qəzet
Rojnama heftename civakî û sîyasî

Qiyməti: 40 qəpik
 Həjaye:

**Bilirsən, nə etmiş kürdlər bir zaman?
 Qurtarmış İslamı çox ağır dardan!**

**Qədim Avropanın xaçpərəstləri,
 Yüz illər sındırmış göy məscidləri.**

**Müsəlman keçmişin öyrənsə əgər,
 Kürdün dərgahına daim baş əyər.**

Səbahəddin Eləğlu

Səh. 2

İlham Əliyev ümummilli lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 91-ci ildönümü münasibətilə paytaxtda təşkil edilmiş Gül bayramında iştirak etmişdir

Səh. 9

Serokê Kurdistanê pêşwaziya Nûnerê N.Y. (UN) kir

Səh. 9

Barzanî behsa pêwendiyên ligel Bexdayê kir

Səh.12

BDP Norşîn'de zaferden emin

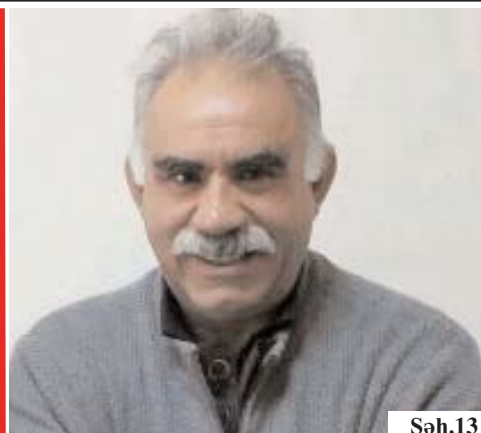
Səh.10

Civîna hevbeşa Yekêtiya Ewropa û Kurdistanê

Səh.6

Hattin döyüşü

Səh.13

Öcalan'ın Demokratik İslam Kongresi'ne Gönderdiği Mesaj

Cəmil Çiçək: Özerklik hər kəsin mənfəətinə

Səh. 3

PKK Lahey'de müraciət etdi

Səh. 13

Erdogan.. serokê sendîka parêzgeran aTirk bi bê edebiyê tewan bar kir

Səh. 8

Иракские курды требуют у Багдада своих денег

Səh. 15

Масуд Барзани может занять пост президента Ирака

Səh. 14

DTK Kürtçe'ye sahip çıkmaya çağırdı

Səh. 13

Səh.11

Hîyva sava

Səh.11

Ji romana min a bi navê (Beriya Mêrdînê; Doda û Qamişlo)

Səh. 11

Parastina mafê jinan

Səh.11

Aramiya Azadiyê

İlham Əliyev Fəxri xiyabanda ulu öndər Heydər Əliyevin məzarını ziyarət etmişdir

Mayın 10-u müasir müstəqil Azərbaycanın memarı və qurucusu, görkəmli dövlət xadimi, xalqımızın dahi oğlu və ümummilli lideri Heydər Əliyevin anadan olmasının 91-ci ildönümüdür. Qədirbilən Azərbaycan xalqı, bütün dünyada Heydər Əliyevi tanıyanlar və sevnələr on birinci ildir bu dahi şəxsiyyətin doğum gününü onsuz qeyd edirlər.

Hər il Ümummilli Liderimizin ad günü ərəfəsində olduğu kimi, mayın 10-da da şəhər təzdən respublika ictimaiyyətinin nümayəndələri, ölkəmizin müxtəlif rayon və şəhərlərindən Bakıya gəlmiş insanlar, Azərbaycan paytaxtının qonaqları axın-axın Fəxri

xiyabana üz tutur, ulu öndər Heydər Əliyevin məzarı önünə əklillər, təzə-tər güllər qoyur, onun əziz

xatirəsini dərin ehtiramla yad edir, ruhuna dua oxuyurlar. Xalqımızın xilaskar oğlunun doğum günündə

Azərbaycan xalqının ümummilli lideri, dünya şöhrətli siyasi xadim Heydər Əliyevin anadan olmasının 91-ci ildönümü münasibətilə Heydər Əliyev Sarayının qarşısındakı parkda və sarayın arxasındakı Şəhər Mərkəzi Parkında Gül bayramı keçirilmişdir. Prezident İlham Əliyev, xanımı Mehriban Əliyeva və ailə üzvləri Gül bayramında iştirak etmişlər. Heydər Əliyev Sarayının qarşısındakı park və sarayın arxasında yerləşən Şəhər Mərkəzi parkı öz görkəmini tam dəyişmiş, paytaxt sakinləri və qonaqların sevimli istirahət yeri olan bu ərazi bu gün möcüzəli gül bağına çevrilmişdi. Hər il məhz Heydər Əliyev Sarayının qarşısındakı parkda təşkil olunan gül bayramı bu il də ənənəvi təntənəsini yaşadı və öz ərazisini daha da genişləndirdi.

Mayın 10-da Gül bayramına Heydər Əliyev Sarayının arxasında yerləşən Şəhər Mərkəzi Parkı da qoşuldu, ərazi güllərdən ibarət olan maraqlı kompozisiyalarla bəzədildi. Paytaxt sakinlərinin, şəhərimizin qonaqlarının sevimli bayramlarından olan Gül bayramı həm ənənə üzrə ən sevimli istirahət məkanlarından birində baş tutur. Parkda müxtəlif çiçəklərdən

gül xalıları, maraqlı kompozisiyalar yığılmışdır. Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinin təşkil etdiyi bu bayramda çiçək və bitkilərdən, yarpaqlardan hazırlanan rəngarəng kompozisiyalar görünüşü və ifadəliyi ilə seçilir, gözəlliyin hədsiz imkanlarını nümayiş etdirir, hər kəsdə xoş ovqat yaradır. Bura-

da diqqəti Parkın mərkəzində müstəqil dövlətimizin qurucusu, xalqımızın dahi oğlu, anadan olmasının 91-ci ildönümünü qeyd etdiyimiz ulu öndər Heydər Əliyevin ucalan əzəmətli abidəsi cəlb edir. Abidənin postamenti güllərlə bəzədilmişdir. Xalqımızın Ümummilli Liderinin abidəsinin ucaldığı parkda Gül bayramının təşkil olunması dahi Heydər Əliyevin xatirəsinə ehtiram əlaməti

İlham Əliyev ümummilli lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 91-ci ildönümü münasibətilə paytaxtda təşkil edilmiş Gül bayramında iştirak etmişdir

olmaqla yanaşı, həm də paytaxt sakinlərinin xoş istirahətinin təşkili

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və xanımı Mehriban Əliyeva, ailə üzvləri, Ulu Öndərin doğmaları, yaxınları onun məzarını ziyarət etmək üçün Fəxri xiyabana gəldilər.

Prezident İlham Əliyev ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin

məzarı önünə əklil qoydu, Ulu Öndərin ruhu qarşısında baş əydi. Azərbaycan Respublikasının dövlət himni səsləndi. Prezident İlham Əliyevin xanımı Mehriban Əliyeva və ailə üzvləri Ümummilli Liderin abidəsi önünə gül dəstələri qoydular. Sonra dövlətimizin başçısı və ailə üzvləri Ulu Öndərin ömür-gün yoldaşı, oftalmoloq-alim, akademik Zərifə xanım Əliyevanın, görkəmli dövlət xadimi Əziz Əliyevin və tanınmış həkim, alim Tamerlan Əliyevin məzarlarını ziyarət etdilər və gül dəstələri qoydular. Ümummilli lider Heydər Əliyevin məzarının ziyarət edilməsi mərasimində Baş nazir Artur Rəsizadə, Milli Məclisin sədri Oqtay Əsədov, Prezident Administrasiyasının rəhbəri Ramiz Mehdiyev, nazirlər, komitə və şirkət rəhbərləri, Milli Məclisin deputatları iştirak edirdilər.

nə bir-birini təkrarlamır.

Elə buraya toplaşan uşaqlar da güllər kimi saf və ətirlidir. Onların gülləri xatırladan müxtəlif libaslarda bayrama təşrif buyurması bu gözəl gündə insanların ovqatını daha da artırır. Əzəmətli kompozisiyalardan biri də Heydər Əliyev Sarayı qarşısında qurulmuşdur. Bu kompozisiyanı Ulu Öndərin portreti bəzəyir.

Dövlət başçısı, xanımı və ailə üzvləri parka toplaşan uşaqlarla səmimi söhbət etdilər, xatirə şəkləri çəkirdilər. Bu il Gül bayramının daha bir maraqlı məqamı ondan ibarət oldu ki, yüzrlərlə uşaq bu ərazidə yürüş etdilər.

Prezident İlham Əliyev Bakının müxtəlif ərazilərində yaradılacaq müvəqqəti avtomobil duracaqlarının sxemi ilə tanış oldu. Bildirildi ki, Dövlət Yol Polisi və Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinin Xüsusi Təyinatlı Avtonəqliyyat İdarəsinin birgə işi nəticəsində müəyyən olunmuş küçələrin sağ və sol hissələrində avtomobillər

üçün bircərgəli dayanacaqlar yaradılacaqdır. Ödəniş etmək üçün dayanacaqlarda xüsusi bankomatlar quraşdırılacaqdır. Bu sistem şəhərdə tıxacların qarşısının alınmasına xidmət edəcəkdir. Ümummilli lider Heydər Əliyevin xatirəsinin bahar çiçəkləri ilə anılması əlbəttə ki, Ulu Öndərə xalqımızın dərin hörmət və ehtiramını nümayiş etdirir. Parkda müxtəlif dibçək və kəsilmə güllərindən, qurudulmuş gül və bitki kollarından, göz oxşayan eksponatlardan ibarət sadə və eyni zamanda, orijinal üslublu kompozisiyalar qurulmuşdur. Hər tərəf baharın xoş ovqatına bürünmüşdür.

Artıq Bakıda ənənə halı alan Gül bayramı dünyanın ən nadir gözəlliklərini bir arada toplamaqla ulu öndər Heydər Əliyevin xatirəsinin əbədiləşdirilməsi, Ümummilli Liderin doğum gününün bu cür möhtəşəm formada qeyd olunması ilə yadda qalır, özü də ən xoş hisslərlə.

İlham Əliyev 9 May - Qələbə bayramı münasibətilə Bakıda keçirilən mərasimdə iştirak etmişdir

İkinci Dünya müharibəsində faşizm üzərində Qələbənin 69-cu ildönümü münasibətilə mayın 9-da Bakıda təntənəli mərasim keçirilmişdir. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyev mərasimdə iştirak etmişdir. Müharibə veteranları ilə görüşən Prezident İlham Əliyev onları Qələbə bayramı münasibətilə təbrik etdi və ən xoş arzularını çatdırdı. Dövlətimizin başçısına xatirə hədiyyələri təqdim olundu.

Partizan hərəkətində iştirak edən soydaşlarımız da saysız-hesabsız qəhrəmanlıq nümunələri göstərmişlər. İkinci Dünya müharibəsində şəərəfli döyüş yolu keçən Azərbaycan övladlarının qəhrəmanlıq və şücaəti heç vaxt yaddaşlardan silinmir, gənc nəsillər üçün əsl vətənpərvərlik nümunəsidir. Xalqımız faşizmə qarşı müharibədə döyüş meydanları ilə yanaşı, arxa cəbhədə də əsl şücaət və əzmkarlıq göstərmişdir. İkinci Dünya müharibəsində Qələbənin qazanılmasında Bakı nefti əvəzsiz rol oynamışdır. 1941-1945-ci illər müharibəsi zamanı Sovet İttifaqının sərf etdiyi neftin 70 faizindən çoxu, benzinin 80 faizi, motor yağlarının isə 90 faizi Azərbaycanın payına düşmüşdür. Azərbaycan

Berlinin alınması zamanı Almaniyaya səmasında cövlan edən 7 min hərbi təyyarənin yanacaq təchizatında da mühüm rol oynamışdır.

Xalqımız cəbhəyə 7 tondan çox donor qanı göndərmiş, döyüş ordunun ərzaq və isti geyimlə təchizatında fəal mövqeyi ilə seçilmişdir. Azərbaycan faşizm üzərində Qələbə naminə bütün imkanlarını maksimum səfərbər etmişdir. Ümummilli lider Heydər Əliyev hakimiyyətdə olduğu bütün dövrlərdə müharibə veteranlarının problemlərinə xüsusi diqqət yetirmiş və onlara hərtərəfli qayğı ilə yanaşmışdır. Məhz Ulu Öndərin ədaləti uca tutması sayəsində İkinci Dünya müharibəsi iştirakçılarının mənəvi haqları müstəqilliyin ilk illərində özlərinə qaytarılmışdır və 1994-cü ildən başlayaraq Azərbaycanda Qələbə Günü qeyd olunur. Ölkəmizdə müharibə veteranlarına qayğının və onların sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi dövlət siyasətinin əsas istiqamətlərindən biridir. Ulu öndər Heydər Əliyevin bu sahədəki siyasətini uğurla davam etdirən Prezident İlham Əliyev İkinci Dünya müharibəsinin ağır və çətin sınaqlarından keçmiş veteranların qayğılarına həssaslıqla yanaşır. Qələbə bayramı

ərəfəsində 1941-1945-ci illər Böyük Vətən müharibəsi iştirakçılarına, həlak olmuş və ya sonralar vəfat etmiş

döyüşçülərin dul arvadlarına, arxa cəbhədə fədakar əməyinə görə orden və medallarla təltif edilmiş şəxslərə birdefəlik maddi yardım verilməsi, 1941-1945-ci illər Böyük Vətən müharibəsində iştirak etmiş bezi kateqoriyadan olan şəxslərə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqaüdüünün artırılması, 1941-1945-ci illər Böyük Vətən müharibəsi əlillərinin və onlara bərabər tutulan şəxslərin xüsusi avtonəqliyyatla təmin edilməsi barədə Prezident İlham Əliyevin imzaladığı müvafiq sərəncamlar Azərbaycanda

canın dövlət siyasətinin insan amilinə söykənməsi və humanist mahiyyət kəsb etməsinin növbəti bariz nümunəsidir.

İki dəfə Sovet İttifaqı Qəhrəmanı, tank qoşunları general-mayoru Hezi Aslanovun abidəsi önünə əklil qoyan

Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyev İkinci Dünya müharibəsində misilsiz qəhrəmanlıqlar göstərən cəsur sərkərdənin, xalqımızın igid oğlu və qızlarının, tarixi Qələbənin qazanılmasında payı olan milyonlarla insanın əziz xatirəsini dərin ehtiramla yad etdi. Dövlətimizin başçısı İkinci Dünya müharibəsi veteranları ilə xatirə şəkləri çəkirdi. Fəxri qarovul dəstəsi hərbi marşın sədaları altında Ali Baş Komandanın qarşısından keçdi. Azərbaycan Prezidenti iki dəfə Sovet İttifaqı Qəhrəmanı Hezi Aslanovun ailə

üzvləri ilə görüşdü, onları Qələbə bayramı münasibətilə təbrik etdi. Prezident İlham Əliyev veteranları bir daha Qələbə bayramı münasibətilə təbrik etdi, ən xoş arzularını bildirdi. Veteranlar göstərilən diqqət və qayğıya görə dövlətimizin başçısına minnətdarlıq edərək dedilər: Allah Sizi qorusun. Ölkəmizdə bolluqdur, əmin-amanlıqdır. Siz respublikamızı Heydər Əliyev yolu ilə aparırırsınız. Prezident İlham ƏLİYEV: Sağ olun. Əlbəttə, belə də olmalıdır. Sizə bir daha cənsağlığı, uzun ömür arzulayıram. Bu, böyük bayramdır. Sizə bayram münasibətilə ürəkdən təbrik edirəm. Veteranlara böyük diqqət, qayğı göstərilir. Siz qəhrəmanlıq göstərmisiniz. VETERANLAR: Çox sağ olun. Hamımız Sizə dua edirik. Dalbadal üç Sərəncam imzaladınız. Heç bir respublikada veteranlara belə diqqət və qayğı göstərilir. Bunu hamı yaxşı bilir. Şəhər də, axşam da Sizə dua edirik. Allah Sizə cənsağlığı versin. Dünyada bizim Prezidentimizdən yoxdur. Mehriban xanıma salamlarımızı çatdırın.

Prezident İlham ƏLİYEV: Sağ olun. Çatdıraram.

Mərasimdə Baş nazir Artur Rəsizadə, Milli Məclisin sədri Oqtay Əsədov, Prezident Administrasiyasının rəhbəri Ramiz Mehdiyev və digər rəsmi şəxslər iştirak edirdilər.

president.az

Cemil Çiçek, Gökoğuzlar'ın şəxsiyyətlərini qoruyaraq daha firavan bir həyat sürməyi hədəflədiyini vurğulayaraq, bunun aidiyyət duyğusu ilə anadil öyrənişləri ilə mümkün olduğunu söylədi. TBMM sədri Çiçek, Moldovada əksəriyyətlə Türklərin yaşadığı Gökoğuz bölgəsinin özerkliyinin lazım olduğu kimi işlətilməsinin hər kəsin mənəfinə olduğunu söylədi. Cemil Çiçek, Moldova Məclis Başçısı Igor Korma ilə birlikdə paytaxt Kişinyovda karayoluyla Gökoğuz Yeri Muxtar Bölgəsinə keçdi. Korma şəhərinin girişində yerli paltarlı gənclər tərəfindən duz və çörəklə qarşılanan Çiçek, buradan Xalq toplusu binasına keçdi. Xalq toplusu binasında folklor nümayişləri qarşılanan Çiçek, uşaqlarla maraqlandı. Çiçek, burada Xalq toplusu Başçısı Dimitri Konstantinov, Muxtar Region prezidenti Mixail Formuzal və yerli idarəçilər ilə bir araya gəldi. Müsahibənin ardından Çiçek, Moldovalı həmkarı Igor Korma və Formuzal birgə mətbuat şərhini etdilər. Formuzal, TBMM sədri Çiçəyin Komrat'ta görməkdən duyduqları məmnuniyyəti dilə gətirdi və Türkiyənin Gökoğuz Yeri'ne etdiyi yardımlara təşəkkür etdi. Çiçek, Moldovaya mənalı ziyarət reallaşdırdıqlarını ifadə edərək, "Eyni kökdən gəldiyimizə inan-dığımız, eyni dili danışan, eyni

Cəmil Çiçek: Özerklik hər kəsin mənəfinə

mədəniyyəti paylaşan Gökoğuz Yeri'ni də ziyarət etməkdən xoşbəxtlik duyuruq" dedi. Gökoğuz Yeri'ni Moldovanın ayrılmaz parçası olaraq gördüklərini dilə gətirən Çiçek, "Türkiyə olaraq həm ikitərəfli münasibətlərimizdə həm

Moldovanın Konstitusiyaya statusunda avtonom statusa sahib Gökoğuz Yeri ilə əlaqələrimizi hər sahədə inkişaf etdirmək və problemlərin həllinə qatqı təmin etmək üçün səy göstəririk" deyərək danışırdı. Çiçek, TİKA'nın fəaliyyətlərini artıraraq davam etdirmə səyi içində olduğunu da ifadə etdi. Gökoğuz Yeri'ndəki inkişafı yaxından izlədiklərini ifadə edən Çiçek, problemlərin həllinə istiqamətli siyasəti dəstəklədiklərini söylədi. Universitetdə şagirdlərə xitab etdi. Çiçek, buradan gedərək Korma Dövlət Universitetinə keçdi və akademik heyət və şagirdlərə xitab etdi. Gökoğuz yerinə dost və qohum ziyarətinə gəldiklərini ifadə edən Çiçek, "Demirperdenin

qalxmasıyla bir-birimizə qovuşduq. Gökoğuz Yeri'nin muxtariyyət Türkiyə tərəfindən məmnuniyyətlə qarşılanmışdır" dedi. Gökoğuz Yeri'nin problemlərinin həll edilməsi üçün işçi qrupu qurulmasını əhəmiyyət verdiklərini ifadə edən Çiçek, "muxtariyyət lazım olduğu kimi işlədilməsi hər kəsin mənəfinədir. Bu günün işi sabaha bırakılmamalı. Nə ediləcəksə dialoq içində qarşılıqlı anlayışla daha sıx çalışmaqda fayda var" deyərək danışırdı. Cemil Çiçek, Gökoğuzlar'ın şəxsiyyətlərini qoruyaraq daha firavan bir həyat sürməyi hədəflədiyini vurğulayaraq, bunun aidiyyət duyğusu ilə anadil öyrənişləri ilə mümkün olduğunu söylədi. Türkiyənin bölgədəki inkişafı yaxından izlədiyini izah edən Çiçek, "Gökoğuzlu qardaşlarımız keçmişdə olduğu kimi bu gün də Türkiyənin güclü dəstəyindən əmin olmalı" dedi.

"TİKA'nın layihələrini təqdirle qarşılayırıq".

Moldova Məclis Başçısı Igor Korma da danışmasına Türkçə, "Bu gün sizinlə olduğuma çox sevindim. Zaman hayrolsun" deyərək başladı. Türkiyənin TİKA vasitəsilə Gökoğuz Yeri'ndə və digər şəhərlərdə həyata keçirdiyi layihələri təqdirle qarşıladıklarını ifadə edən Korma, əlaqələrin hər keçən

gün inkişaf etdiyini ifadə etdi. Ukraynadakı inkişaflardan qayğı eşitdiklərini dilə gətirən Korma, "Bu bizə birlik olmamız lazım olduğunu öyrədir" dedi. Korma, Gökoğuz Yeri'nin muxtariyyət razılaşmasının 1994də imzalandığını xatırladaraq, "Keçmişdə bəzi problemlər oldu, olacaq amma quruluşçu baxışla problemlərə yaxınlaşınca və həqiqi həll axtardığımızda müsbət nəticələr alacağıq" deyərək danışırdı. Çiçek, universitetin sonra Komrat'ta TİKA tərəfindən edilən Mustafa Kamal Atatürk kitabxanasını ziyarət etdi, Komrat Bələdiyyə Başçısı Nikolay Dudoğlu ilə görüşdü. Çiçek, Moldova Məclis Başçısı Korma ilə də Moldova Məclisinin Kormat bürosunun açılışını etdi.

Çiçek şərəfinə yemək

TBMM sədri Cemil Çiçek, Moldova Məclis Başçısı Igor Korman'ın şərəfinə verdiyi axşam yeməyinə qatıldı. Yeməyə Çiçəyin yanında Türkiyə – Moldova parlamentlərarası Dostluq Qrupu Başçısı və AK Partiya Bakı Millət vəkili Yüksel Özden, AK Partiya Ankara Millət vəkili Seyit Sertçelik, AK Partiya Gaziantep Millət vəkili Əli Şahin, CHP Balıkesir Millət vəkili Haluk Əhməd Gümüş, MHP millət vəkili Lütfü Türkkan və Türkiyənin Kişinev səfiri Səlim Kartal da qatıldı. (AA)

Ərdoğan ermənilərə növbəti jest etdi

Baş nazirin təşəbbüsü ilə erməni ozan Sayat Novanın əsərləri erməni və türkçə

nəşr ediləcək. Demokratiya.İnfo Türkiyə mətbuatına istinadən xəbər verir ki, 1915-ci il hadisələrinin 99-cu ildönümündə Türkiyənin Baş naziri R.T.Ərdoğan başsağlığı verməsindən sonra indi də erməni ozan Sayat Novanı Türkiyə ictimaiyyətinə tanıdacaq. Türkiyə Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi Sayat Novanın əsərlərini həm türkçə həm də ermənicə nəşr edəcək. Və beləliklə Türkiyə tarixindən ilk dəfə bir erməni əsəri dövlət tərəfindən nəşr olunacaq. Növbədə Teyran var. Türkiyə hökuməti erməni ozandan sonra kürd ozan Fəhiyyə Teyranın şeirlərindən ibarət olan kitabları nəşr etməyi planlaşdırır. Həmin kitab da kürdcə və türkçə nəşr ediləcək.

Kürdlər "Nə mutlu türkəm deyənə" yazısını sildilər

"Publika.az" Türkiyə mətbuatına istinadən xəbər verir ki, Diyarbəkirin Kulp

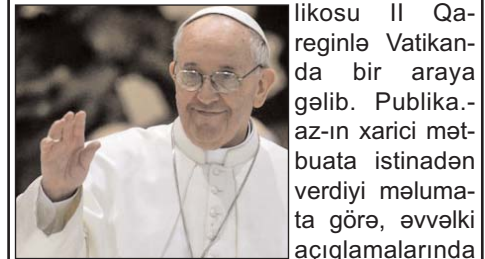
rayonunun girişindəki Türkiyə Cümhuriyyətinin qurucusu Mustafa Kamal Atatürkün məşhur kəlamlarından olan "Nə mutlu türkəm deyənə" yazısı silinib. Bələdiyyə sədri Mətin Dinar məsələ ilə əlaqədar açıqlamasında "xalqın 99%-i kürd olduğu üçün təkpi göstərdilər, sildik" deyərək qeyd edib.

İran və Türkiyə arasında saziş imzalanıb

İran və Türkiyə arasında məbusların ekstradisiyası barədə saziş imzalanıb. Sazişə əsasən, məhkumlar öz ölkələrinin həbsxanalarında cəza çəkməlidirlər. Sazişin icrasına dair ilk addım kimi, İstanbul həbsxanasında cəza çəkən iranlı İrana ekstradisiya olunacaq.

Papa erməniləri məyus etdi

Katolik dünyasının ruhani lideri Roma Papası Fransisk bütün ermənilərin katalikosu II Qareginlə Vatikan

da bir araya gəlib. Publika.az-ın xarici mətbuata istinadən verdiyi məlumata görə, əvvəlki açıqlamalarında ermənilərə qarşı "soyqırım" həyata keçirildiyini dilə gətirən Papa bu dəfə fərqli davranıb. O, 1915-ci ildə baş verənləri "faciəvi olaylar" deməsi diqqət çəkib. Papa Buenos-Ayres kardinalı olduğu 2006-cı ildə 1915-ci ildə həyatını itirən erməniləri anıldığı 24 aprel mərasimini idarə etmişdi. O, etdiyi çıxışında "erməni soyqırımını" iddialarını şərtsiz qəbul etməsi üçün Türkiyəyə çağırış etmişdi.

Papa Fransisk keçən il erməni katoliklərinin lideri 19-cu Nersos Petros ilə görüşündə iyirminci yüzilliyin ilk soyqırımının ermənilərə qarşı həyata keçirildiyini ifadə etmişdi.

PKK Lahey'de müraciət etdi

Avropada 20 ildən çox müddətdir Kürdləri kriminalizə edən PKK qadağanı və PKK'nin "Avropa Birliyi Terror Təşkilatları siyahısı" ndə iştirak etməsi Lahey Ədalət Məhkəməsinə daşındı. Avropadakı PKK qadağanına bağlı PRAKKEN Doliveira Beynəlxalq İnsan Hüquqları Vəkil Bürosuna bağlı vəkillər, Lahey Ədalət Məhkəməsinə müraciət edib.

Avropada yaşayan Kürdistanlıların dövlət qurumlarınca 20 ildir zərər çəkmiş edilməsinə; demokratik hüquqlarının qəsb və demokratik hərəkətlərinin kriminalizə edilməsinə səbəb olan PKK qadağanı, Lahey Ədalət Məhkəməsinə daşınır. İnsan hüquqları hüququ sahəsindəki işləriylə tanınan PRAKKEN Doliveira Beynəlxalq İnsan Hüquqları Vəkil Bürosunun etdiyi müraciətdə, PKK'nin "Avropa Birliyi Terror Təşkilatları siyahısı" ndə olmasının Avropa qanunvericiliyinin əsas mətnlərinə zidd olduğu və demokratik həllin qarşısında da maneə təşkil etdiyi ifadə edildi. PKK-nin təmsil edilən müraciətdə, Lüksemburq Yüksək Məhkəməsinin rədd qərarı, Lahey Ədalət Divanı'ndan şikayət edildi. Amsterdamdakı Vəkil Bürosundan dünən həyata keçirilən mətbuat şərhinə, vəkillər Marq Wijngaarden, Marieke van Eik və Tamara Buruma ilə KCK İcra Şurasının üzvü Zübeyr Aydar və Öcalanın vəkillərindən Mahmud Şakar da qatıldı.

Prosesin lehinə qərar verilməli

Vəkil Marq Wijngaarden, danışmasının başında kürd xalq

öndəri Abdullah Öcalanın 21 Mart 2013 elan etdiyi deklarasiya ilə müzakirə müddətini başlatma istiqamətində addım atdığına diqqət çəkdi. Türk dövləti ilə Kürd Azadlıq Hərəkatının rəsmi şəkildə görüşdüyünü xatırladan Wijngaarden, bunları söylədi: "Avropa Birliyi də prosesin hər iki tərəfinin lehinə PKK-nin terror siyahısından çıxarmalıdır. Xüsusilə ABŞ və İngiltərə PKK'nin terror siyahısında olmasını istəyir. Bu, ABŞ və İngiltərənin Türkiyə ilə olan iqtisadi əlaqələrindən ötürədir. Hüquqi bir qarşı çıxış deyil."

Beynəlxalq hüquqa zidd

PKK qadağasının başda Türk və Kürd xalqı olmaq üzrə xalqlara zərər verdiyini ifadə edən Av.

Wijngaarden, "Orta şərqdə qalıcı sülh üçün PKK mütləq siyahıdan çıxarılmalıdır. Çünki bu qərar, beynəlxalq hüquqa əsaslanan bir qərar deyil. PKK, bu günə qədər beynəlxalq döyüş qaydalarına uyğun bir təşkilatdır. Buna baxmayaraq PKK'nin terror siyahısında qalmağa davam etməsi mənasız və gereksizdir" dedi.

PKK qadağanı zərər çəkmiş edir

Avropadakı kürdlərin PKK qadağasının ötürə yaşadıkları zərər də diqqət çəkən Av. Wijn-

gaarden, belə davam etdi: "Kürdlər təqibə uğrayır, təzyiq qızılı alınıyorlar. Kürd təşkilatları, digər azlıq təşkilatları kimi dövlət imkanlarından faydalana bilmir. Tam tərsi, terrora edirlər. Yüz minlərlə kürd Avropada bu cür zərər yaşayır. Minlərlə Kürt'e də iddia açılır. Kürdlər, Türkiyədən qaçıb gəlmələrinə baxmayaraq Avropada da təhlükəsizlikdə deyil. AB-nin bunu göz qarşısında saxlaması lazımdır."

AB prosesi nəzərə almalı

AB-nin səlahiyyətli orqanlarının 6 ayda bir siyahını nəzərdən keçirdiyini xatırladan Av. Wijngaarden, "21 Mart 2013 başlayan müddət, siyahının nəzərdən keçirilməsi əsnasında təsirli olmalıdır. AB, siyahını araşdırarkən sülh prosesini də mütləq göz qarşısında saxlamalıdır. Çünki PKK-nin siyahıda qalması müddəti zədələyir. Bizim də məhkəməyə başvurmuzu əsas səbəbi, prosesin zərər görməməsinə istəməyimizə" deyərək danışırdı. Wijngaarden, çıxışında Avropa Birliyinə bir də səsləndi: "kürdlərin haqları mövzusunda tərəfli yaxınlaşma. Öz müqəddəratını təyin etmələrinin qarşısında durma."

Kürd təşkilatları tərəf olmalı

Mətbuat konfransında danışan Av. Marieke Eik isə şikayəti sonuqlanmasının bir yarım il qədər sürəcəyi məlumatını verərək, belə davam etdi: "İngiltərə, PKK yasağındakı rolundan ötürə tərəf olacaq. Hollandiya isə iddianın öz ölkəsində açılmasından ötürə ehtimalla tərəf olar. Başqa ölkələr də mütləq tərəf olacaq. Lakin bunun qarşısında Kürd təşkilatları da öz tərəflərini dəqiq şək-

ildə göstərməlidir. Ayrıca AB üzvü olan ya da olmayan kürd dostu ölkələr də Kürdlərdən tərəf rəftar köyabilməlidir."

AB-nin mənəfi də Barista

Yığıncaqda danışan CCK İcra Şurasının üzvü Zübeyr Aydar, Kürd xalqının PKK qadağasının qarşısında tərəf olduğunu vurğulayaraq, "Əgər PKK qadağanı olmasaydı, Paris Katliamı da olmazdı" dedi. Aydar, sözlərini belə davam etdirdi: "Öcalan sülhün tərəfi. Dövlət birbaşa Öcalan ilə görüşür. AB Xarici İşlər Nazirləri də onlarla dəfə Öcalanın başlatdığı prosese müsbət baxdıqlarını söylədi. Ancaq praktikada heç bir şey etmirlər. PKK'nin terror siyahısından çıxarılması, prosesin irəliləməsi baxımından da əhəmiyyətli bir addım olar. AB döyüşdən yana deyil, barışdan yana rəftar qoymalıdır. AB-nin mənəfi də döyüşdə deyil, Barista."

Siyasi yaxlaşımdı, terkedilməli

Yığıncaqda danışan Öcalanın vəkillərindən Mahmud Şakar isə, PKK-nin "terror təşkilatları siyahısı" ndə olmasının hüquqi deyil siyasi bir yanaşmanın nəticəsi olduğunu vurğulayaraq, bunları qeyd etdi: "Beynəlxalq hüquq ədəbiyyatında belə bir qadağan yoxdur. Kürdlər bu günə qədər terrora olunmasını tələb edəcək bir hərəkdə bulunmadılar. Həmişə sülhün tərəfi oldular. Cenevrə Sözləşmələri'nin təqibçisi oldu. Biz də vəkil olaraq bunu təqib etdik. Tələb bunu beləleyə bilərik də. AB, öz hüququna bağlı qalmalı. Siyasi və iqtisadi hesabları bir tərəfə buraxmalı. Əgər hüquqa bağlı kalınsaydı, PKK terror siyahısında olmazdı."

Roni YILDIRIM / Den Haag

(Əvvəli ötən saylarımızda)

İkinci yazı. Bakıda 1918-ci il mart hadisələri.

ŞAMAXI SOYQIRIMI

1918-ci il martın 18-də (təzə təqvimlə 31-də) səhər səhəri Şamaxı şəhərinin azərbaycanlı sakinləri top atəşlərinin sədaları altında oyanırlar. Evlərdən çıxarkən görürlər ki, şəhər cənubdan ermənilər, şimal-şərqdən isə molokanlar tərəfindən mühasirə olunub. Şəhərin tamamilə azərbaycanlılardan ibarət aşağı hissəsi top və pulemyot atəşinə tutulur, şəhərin yuxarı hissəsində yaşayan ermənilər isə azərbaycanlıları yaşayan məhəllələri tufənglərdən atəşə tuturlar. S. Lalaevin evində qoyulmuş pulemyotlar əhalini biçib töküdü. Onun iki mərtəbəli evin şəhərin yuxarı hissəsində yerləşirdi və oradan şəhərin müsəlmanlar yaşayan aşağı hissəsi aydın görünürdü. Bu hücum müsəlmanlar üçün tam gözlənilməz idi. Çünki yuxarıda qeyd ediyimiz kimi bu hadisələrdən bir gün əvvəl erməni yepiskopu Baqrat və molokanların nümayəndəsi Karabanov xaç və İncil qarşısında azərbaycanlılarla sülh və qardaşlıq şəraitində yaşayacaqlarına və heç vaxt onlara qarşı silahlı çıxış etməyəcəklərinə and içərək söz vermişdilər. Əvvəlcədən müdafiəyə hazırlanmış azərbaycanlılar müdafiə olunmağa çalışsalarda top və pulemyot atəşləri altında dayana bilməyib geri çəkirlər. Ermənilər və molokanlar həmləyə başladıqlarından bir neçə saat sonra artıq şəhərin azərbaycanlıları yaşayan və şəhərin erməni hissəsi ilə sərhəd olan "Piran Şirvan" a soxula bilirlər. Onların hərəkətləri zamanı atdıqları hər bir addım azərbaycanlıların evlərinin talan edilməsi, yandırılması və müsəlman əhalinin qəddarlıqla qətlə yetirilməsi ilə müşahidə olunurdu.

FİK-nın sənədlərindən aydın olur ki, erməni-molokan dəstələri tərəfindən şəhərin ən varlı müsəlmanlarına məxsus ən yaxşı evlər yandırılaraq məhv edildi. Şəhər kübarlarından Şixiyevin, Həsənovların, Cəbrayılının, Hüseynbəyovun, Hacı Vahab Ələkbərovun, qəza müftisinin, Böyük bəy Hüseynovun, Əlimirzəyevin, Veysovların və başqalarının mülkləri odlara qalanmışdı. (ARDA f. 1061, siy. 1, iş 106, v. 6). Arxiv cənədləri və aparılmış elmi araşdırmalar təsdiqləyir ki, erməni daşnakları Şamaxıda varlıların mülkləri ilə yanaşı, eyni zamanda ziyalıların, elm-sənət fədailərinin evlərini məqsədyönlü şəkildə bilərəkdən yandırmağı, qarət etməyi də qarşılarına məqsəd qoymuşlar. Bu fəlakət şəhərin memarlıq incilərini, məscidləri və evləri, qədim tikililəri, məktəbləri dağıtdığı kimi yüzlərlə ziyalıların-şair, müəllim, alim, və din xadimlərinin dəyəri bilinməyən əlyazmalarını və kitabxanaları da məhv etmişdir.

Erməni və molokanlar yandırılmış evlərdən çıxıb qaçan kişi, qadın və uşaqları güllələyirdilər. Ermənilər evlərə soxularaq onların sakinlərini qətl və qarət edir, sonra isə yandırırılar. Gecə müsəlmanlar təslim olmaq barədə qalib ermənilərin yanına nümayəndələr göndərərək sülh xahiş edirlər. Lakin atəş dayandırılır. Yanğınlar müsəlmanlar yaşayan bütün məhəllələri bürüyür və ertəsi

gündə qədər davam edərək şəhəri viranəyə döndərir. Yandırılmış evlərdən qaçaraq canını qurtarmağa çalışan sakinlərin qoca, qadın və uşaq olmasına heç bir fərq qoymayan ermənilər onları gülləyə tuturdular. Adamları evlərdə, həyətlərdə, küçələrdə qətlə yetirirdilər. Şəhərin küçələrində meyitlərdən qalaqlar yaranır. Ermənilər azərbaycanlı əhalinin qətlini eşidilməmiş və qığılasırmaz qəddarlıq və işgəncə ilə həyata keçirirdilər. Öldürmək və evlərini yandırmaq hədəsi ilə ermənilər azərbaycanlılardan pul və qiymətli şeylərini alır, sonra isə öldürərək evləri ilə birlikdə yandırırılar. (Yenə orada)

Həkim Sazanov 1918-ci il

edən müsəlman dəstəsi erməni-molokan silahlı qüvvələrinin onlardan qat-qat üstün olduğunu görüb strateji mülahizələrlə dörd gündən sonra Şamaxını tərk etməyə məcbur olur. Onlarla birlikdə Şamaxının əksər müsəlman əhalisi də tələsik olduğu üçün hətta ən vacib əşyalarını belə götürmədən şəhəri tərk edir. Ancaq xeyli şəhər sakini, əsasən də yoxsullar, xəstələr, qocalar və uşaqlar şəhərdə qalır. İ. Ziyadxanovun dəstəsi Şamaxını tərk etdikdən bir neçə gün sonra erməni-molokan quldur dəstələri geri qayıdaraq ikinci dəfə şəhəri tuturlar. Bu dəfə Şamaxının qarət olunub əhalisinə divan tutulması əvvəlkindən daha böyük qəddarlıq, qəzəb və

v. 18)

Ermənilərin Şamaxıya olan hücumları zamanı törədilən qırğınlarda minlərlə günahsız insan qətlə yetirilmişdir. Onların arasında təkcə Şamaxıda deyil, bütün Azərbaycanda tanınmış nüfuzlu şəxslər, mötəbər dindarlar və ictimai xadimlər də var idi. Ermənilər məşhur axund Hacı Cəfərqulunu xüsusi qəddarlıqla öldürmüşlər. Daşnaklar ona axund olduğu məsciddə dəhşətli əzab-əziyyət verərək, bu allah bəndəsinin saqqalının tüklərini bir-bir yolmuş, dişlərini, gözlerini çıxarmış, dilini, qulaqlarını və burununu kəşmişdilər. (ARDA f. 1061, siy. 1, iş 99, v. 18). Ermənilərin qəddarlıqla öldürdüyü şəhərin adlı-sanlı azərbaycanlı şəxsiyyətləri

məruzədə qeyd olunurdu ki, həyətdə hələ indi də çürümüş meyitlərin iyi qalmaqdadır. Habelə yandırılmış digər evlərin və məscidlərin həyətlərində də çoxlu yarmış insan sümükləri aşkar edilmişdir.

Həmin hadisələrin şahidi olmuş Məşədi Hüseynqulu Əmrah oğlunun dedikləri: "Şamaxı məhəllələrində ondan artıq məscid var idi. Şəhər azad edildəndən bir az sonra Şamaxıya-xaraba və hüzn içində olan bir diyara qayıtdıq. Yarmış daş, divar iyi meyitlərin iynə qarışmışdı. Məscidlər yandırılmışdı. "Cümə" məscidi yansada nisbətən salamat qala bilmişdi. Məscidin içində bir aya yaxın iş getdi. Məscidin içindəki külün arasından tamamilə kösə döndür

1918- ci ildə birləşmiş bolşevik-daşnak silahlı qüvvələrinin Azərbaycan xalqına qarşı törətdiyi Soyqırımı Bakıya yaxın qəzalarda (Samaxı, Quba, Xaçmaz və s.) törədilən qırğınlar

martın 19-u gecəsi Şamaxıda erməniləri müsəlmanlar üzərində rəhimsiz zorakılıqlar işlətməkdə günahlandırdıqda, o, ermənilərdən belə bir cavab almışdır:

"Müsəlmanlara heç bir rəhm etmək yoxdur, onların hanısı məhv edilməlidir". (A. Paşayev. Şamaxı faciələri. "Azərbaycan" qəzeti 14 mart 1998). Küçələrdə əzab verilərək öldürülmüş qadınların meyitləri atılıb qalmışdı. Onların döşləri kəsilmiş, qarınları yırtılmış, bağırsaqları tökülmüş və ən çirkin üsullarla təhqir olunmuşlar. Qul-

qaniçənliklə həyata keçirilir.

Şəhəri tərk edə bilməmiş köməksiz azərbaycanlı əhali-uşaqlar, qadınlar, qocalar da daxil olmaqla tamam məhv edilir, vətənləri qarət edilərək erməni və molokan kəndlərinə daşınır. Şamaxının müsəlmanlar yaşayan hissəsindəki bütün evlər dağıdılaraq yandırılır.

Arxiv materiallarından məlum olur ki, böyük bir erməni dəstəsinin başında Şamaxıya gələn S. Lalayev, S. Amirov və Saatsəzbəyov yerli ermənilərlə birləşərək

arasında şəhər qlavası Teymur bəy Xudaverdov, 1-ci Dövlət Dumasının deputatı Məmməd Tağı Əliyev, Hacıbaba Abbasov, Əşrəf Hacıyev, Mir İbrahim Seyidov, Əyyubağa Veysov, Zeynəb xanım Veysova, Hacı İbrahim Salamov və bir çox başqalarında vardı. (ARDA f. 1061, siy. 1, iş 108, v. 6).

Görkəmli Azərbaycan şairi Abbas Səhhət də dolayısı ilə erməni vəhşiliyinin qurbanı olmuşdur. Belə ki, ermənilərin Şamaxıya hücumu zamanı hər şeyini, hətə çap olunmamış bir çox

müş insan sümükləri, yarmış palat, palaz, papaq parçaları, saç çəngələri çıxırdı. Ağsaqqalların məsləhəti ilə bütün məscidlərin içində olan külləri yığib dəfn etdilər. Doğmalarını tapmayan insanlar o "kül qəbirli" ziyarətə gəlirdilər. (S. Qəniyev. Göstərilən əsəri, s. 45). Həmin faciələri öz gözləri ilə görmüş şahidlərin dediyindən və çoxsaylı arxiv sənədlərindən məlum olur ki, Qafqaz İslam Ordusu Şamaxını azad edəndə şəhərin tamamilə xarabazara çevrildiyini görmüşlər. Hər tərəfə

durlar hətta uşaqlara belə rəhm etməmiş, onların başına mıx vurmuş, pazlarla yerə mıxlamış və diri-diri basdırmışlar. (ARDA f. 1061, siy. 1, iş 106, v. 6). Həmin hadisələrin canlı şahidi Məşədi Sadıq Əli oğlunun dedikləri: "Mən onda uşaq idim. On yaşım olardı. Biz evimizin zirzəmisində gizləndik. Gözlərimlə gördüm ki, adamları güllələyir, sonra küçəyə yığıb üstlərinə xalça-palaz atıb yandırır. Hətta körpə uşaqları diri-diri həmin odun içinə atırdılar." (S. Qəniyev. Göstərilən əsəri. S. 25)

Azərbaycanlıları vəhşicəsinə qıran erməni-molokan dəstələri onlara məxsus əmlakı talan edərək arabalarla erməni və molokan kəndlərinə daşıyırdılar. Bu qırğınlar bir neçə gün davam edir və yalnız İ. Ziyadxanovun rəhbərliyi ilə Gəncədən kiçik bir dəstənin Şamaxıya gəlməsiylə müvəqqəti dayanır. Erməni-molokan qüvvələri azərbaycanlı silahlı dəstələri ilə qarşılaşmaqdan çəkinərək Şamaxı qəzasının molokan kəndi Qozluçaya(Hilmilli) geri çəkilib əlavə qüvvə toplayırlar. Onları təqib

köməksiz müsəlman əhaliyə divan tutmuşlar. S. Lalayevin təhriki ilə məscidlərə sığınmış qadın və uşaqları məscidlərlə bərabər diri-diri yandırılmışlar. Məscidlərdən çıxıb qaçmaq istəyənlər isə güllələnərək öldürülmüşlər. S. Lalayevin əmrinə əsasən erməni əsgərləri gənc müsəlman qızlarını Şamaxıda yerləşən xüsusi evlərinə aparıb məcburən içki içirərək sərxoş vəziyyətdə zurna sədaları altında rəqs etdirirdilər. Sonra isə onları zorlayırdılar. Zorladıqdan sonra bəzilərinə yerində qətlə yetirir, bəzilərinə isə hündür balkonlardan küçəyə ataraq öldürürdülər. Şamaxı türklər tərəfindən azad ediləndə yalnız 7 qız uşağın xilas etmək mümkün olmuşdur. (ARDA f. 1061, Siy. 1, iş 99, v. 6)

FİK-nın məruzələrindən birində deyilirdi ki, erməni hərəkətinin rəhbərlərindən biri Bakıda öz tanışları qarşısında lovğalanaraq demişdir ki, Şamaxı hadisələri zamanı bu şəhərdə 10 nəfər müsəlman qızını əvvəlcəzorca sonra isə onları öz şəxsi tapançası ilə güllələmişdir.

(ARDSPİHA f. 227, siy. 2, iş 16,

qiymətli əlyazmalarını qoyub qaçmağa məcbur olan yaşlı, xəstə şair ağır mərhumiyyətlər çəkmiş, günlərlə ac-susuz qalmışdır. Buda onun xəstəliyini şiddətləndirmiş və şair pənah apardığı Gəncə şəhərində 1918-ci il iyul ayının əvvəllərində vəfat etmişdir. Ermənilər Şamaxını tutanda qaça bilməyən xeyli insan, əsasən qoca, qadın və uşaqlar məscidlərə sığınırırlar. Onlar güman edirlər ki, ermənilər müqəddəs dərğahda onlara toxunmazlar. 400 qadın və uşaq da Hacı Cəfərqulunun axund olduğu Cümə məscidinə pənah götürür. Ermənilər axundu əzabla öldürdükdən sonra qadın və uşaqları məsciddə dolduraraq onları diri-diri yandırırırlar. (ARDA f. 1061, siy. 1, iş 99, v. 18)Axundun tamamilə yandırılmış evinin həyətinə FİK-nın üzvləri xeyli sayda xırda insan(uşaq) sümükləri aşkar etmişlər. Meyitlərin iri sümüklərini isə türklər 1918-ci ilin yayında Şamaxını ermənilərdən azad edəndə yığıb basdırmışlar. Komissiya üzvlərinin 1918-ci ilin oktyabrında bu barədə hazırladığı

səpələnmiş meyitlərin iyindən durmaq olmurmuş. Əslində heç bütöv meyit qalmamışmış. Geri qayıtmış sağ qalan əhali və əsgərlər cəsəd parçalarını-baş, qol, əl-ayaq parçalarını toplayaraq basdırırlar. 1919-cu ilin qışına qədər şəhəri təmizləmək mümkün olmur.

FİK-nın hesablamalarına görə Şamaxı şəhərinin azərbaycanlı əhalisinə vurulmuş maddi ziyan orta hesabla bir milyard manatdan çox olmuşdur.

(ARDA f. 1061, siy. 1 iş108, v. 6)Şamaxı şəhərinə hücum, onun dağıdılması, əhalisinin öldürülməsi və qarət olunması ermənilərin qisasçılıq, milli düşmənçilik və qarət hesabına varlanmaq hərisliyindən irəli gəlmişdir. Şamaxını darmadağın etmiş və yandırmış bandaların əsas ideyası "öldürmək və qarət etmək, qarət etmək və öldürmək" olmuşdur. (yenə orda)

(ardı var)

Namiq Həsənov

Əvvəli ötən saylarımızda SEYİDİN ƏHVALATI

Həmin gün ermənilərlə müsəlmanların barışıqı elan edilərək hər iki millət arasında sülh yaradıldıqdan sonra kəndistan yerindən olan və orada alverlə məşğul olan bir seyid evlərinə tərəf gedirdi. Seyid erməni küçəsi ilə bulvarın yanından gəlib keçəndə onunla tanış olan bir erməni qabağına çıxdı. Hal-əhval etdikdən sonra erməni dedi ki, bu evdə satılmalı bir palaz var. Gedək onu sənə alım. Bu şərtlə ki, əgər ucuz alsam, mənə dəllallıq pulu verməlisən. Seyid onunla razılaşdı. Onlar bir az getdikdən sonra qabaqlarına iki yapıncılı qımdat çıxdı. Onlar ermənəcə bir-birindən soruşdular ki, seyidi harada aparıb öldürsünlər.

Birisi dedi ki, əvvəl gərək Kiki Kələntərova deyək, ondan sonra öldürək. Seyid erməni dilini bildiyindən bu danışığın hamısını başa düşürdü. Əhvalatın nə yerdə olduğunu dərk edən seyid daxilən həyəcanlansa da, öz həyəcanını bürüzə vermədi. Əvvəl istədi ki, qaçsın, lakin buna heç bir fürsət olmadığını görüb vəziyyətdən çıxış yolu axtarmağa başladı. Ermənilərdən biri digərinə dedi ki, siz onu söhbətə tutub saxlayın, mən gedim Kikiyə məlumat verim. Bir azdan erməni geri dönərək öz yoldaşlarına buyurdu ki, seyid

Mir Möhsün Nəvvab

Məktubda qeyd edilirdi ki, yollar çox qorxulu olduğuna görə müsəlmanlar bu tərəfə

vilayət hakimi müsəlmanları sakitləşdirərək deyilənlərin hamısının yalan olduğunu söyləyir.

Bağlardan olan atlılar və piyadalar isə dalbadal erməni kəndlərini yandıraraq gəlib Xoramord kəndinə çatdılar. O kənddə də xeyli erməni öldürüb evlərini yandırdılar, mallarını isə qənimət kimi ələ keçirdilər.

Ə L A V Ə: Bir neçə gün bu əhvalatdan qabaq dörd nəfər müsəlman Süleymanlı kəndi yaxınlığında yerləşən müşahidə məntəqəsinə yaxınlaşırlar. Həmin müşahidə məntəqəsində ermənilərin səngərləri var imiş. Hər gecə həmin səngərlərdə neçə nəfər erməni keşik çəkmiş. Dörd nəfər müsəlman yavaş-yavaş həmin səngərlərə yaxınlaşaraq gördülər ki, dörd nəfər erməni yemək süfrəsi açıblar. Biri ağacda kabab bişirir, o biriləri isə süfrəni düzəldir və şərab şüşələrinin ağzını açırlar. Dörd ədəd tufəngi isə kənarda baş-başa çatmışdılar. Müsəlman cavanları qəflətən sıçrayıb ermənilərin tufənglərini ələ keçirdilər və yenə də cəld səngərlərə girib tufəngləri ermənilərə tərəf tuşladılar. Ermənilər baş verən hadisədən dəhşətə gələrək, müsəlmanlara yalvarmağa başladılar ki, bizi öldürməyin, patrondaşları da sizə verəcəyik. Ermənilər patrondaşları çıxarıb

tərəfdən mühasirəyə aldılar. Hücüm səhər tezdən olduğuna görə səngərdə olanlar yatmışdılar. Kəndin səhər tezdən oyananları hücumdan xəbərdar olub başqalarına da məlumat verdilər. Səngərdə dayanmış müsəlmanlar bu qədər ermənini görə kimi bir-iki güllə atdılar. Ermənilər isə hər səngərə yüzə qədər tufəngdən atəş açdılar. Odur ki, səngərdəkilər atəşin belə çoxluğundan vəhşətə gəlib səngərlərdən kəndin içərisinə qaçdılar. Ermənilər isə səngərləri tutaraq kəndə daxil oldular. Onlar Hacı Təhmirezin evini ələ keçirərək hər tərəfdən ona od vurdular. Qımdatlarından ikisi sevincindən evin balkonunda şadlıq edirdilər. Belə ki, biri əl çalıb, o birisi oynayırdı. Bu zaman Malibəylinin igidləri və tufəngdarları əhvalatı belə görə kimi nəre çəkib hər tərəfdən ermənilərin üzərinə hücum çəkildilər. Bir cavan müsəlman Hacı Təhmirezin evinin balkonunda oynayan ermənini sinəsindən nişan alaraq ələ vurdu ki, erməni bircə dəfə çığır yere yıxıldı. Həmin cavan bir güllə də çəpik çalan qımdata vurdu. O da bərk qışqırıb o biri erməninin yanına yıxıldı.

Müsəlmanlardan bir atlı Xankəndinə, o birisi isə Qalaya xəbər gətirib onlardan kömək tələb etdilər. Dərhal Qalada cavan müsəlman döyüşçüləri toplaşaraq Ağa Şamil və Bəşir bəyin rəhbərliyi altında

1905-06-cı illərdə erməni-müsəlman davasında kürd xalqının rolu

di Kikinin əmri ilə öldürüb onu da papaqçını basdırdığınız yerdə basdırın. Bundan sonra onların hər üçü üzərinə hücum çəkib qollarını tutdular və toqqanı açıb boynuna bağlayıb çəke-çəke bir həyətə gətirdilər.

Evdən bir övrət çıxıb dad-fəryad elədi ki, bunu burda öldürməyin. O gün papaqçını öldürərkən uşağım qorxaraq naxoşlayıb. Övrətin etirazından sonra onlar seyidi evdən çıxartdılar. Övrət isə darvazanı onların arxasınca bərk-bərk bağladı. Ermənilər seyidi evdən çıxardıqdan sonra fikirləşdilər ki, onu harada öldürsünlər. Bu zaman birdən yolun o biri tərəfindən hay-küy qalxdı. Bir müsəlman çığırdı ki, tut məni görüm necə tutursan. Kəndistan yerindən olan bu müsəlman atın üstündə getdiyi yerdə iki erməni onun üstünə hücum çəkərək tutub öldürmək istəsələr də, gücləri çatmır. Bu seyidin yanında olan ermənilərdən biri onunla qaldı, ikisi isə o biri ermənilərə köməyə getdilər. O biri erməni seyidi orada olan çuxura salmaq istəyərkən, seyid toqqadan tutub erməniyə müqavimət göstərir. Yer yaş olduğundan seyidin göstərdiyi müqavimət nəticəsində erməninin ayağı sürüşüb yıxılır və toqqa əlindən çıxır. Seyid fürsəti əldən verməyib erməni qalxanacan müsəlman məhəlləsinə tərəf xeyli qaçdı. Qaçarkən yolda seyid bir neçə dəfə yıxılsa da, qalxıb yenə də, öz yoluna davam edirdi. Nəhayət, müsəlman məhəlləsinə çatdıqdan sonra sakitləşdi.

Ə L A V Ə: O günün sabahısı erməni qəbristanlığında bir erməni öldürdülər. Ermənilər əhvalatdan xəbərdar olan kimi gedib divana şikayət etdilər. Divan isə cənab qazinin yanına gələrək ona bildirdi ki, ermənilər qatili tələb edirlər. Qazi ərz etdi ki, sizinlə gəldiyimiz razılaşmaya əsasən biz ancaq şəhərdə baş verən hadisələrə cavabdeh olacağıq. Şəhərdən kənarda baş verən hadisələrə isə biz müdaxilə etməyəcəyik. Çünki bu ölüm hadisələrinin əksəriyyətini ermənilər özləri eləyib, müsəlmanların üstünə böhtan atırlar. Odur ki, bunların heç birinin müsəlmanlara dəxli yoxdur.

ƏLAVƏ: Şəvval ayının 12-də Qalaya vətənpərvər şəxslərdən bir məktub gəldi.

səfər etməsinlər. Həmin gün Bağlar tərəfdən gələn cənab Həşim Vəzirzadə nəslindən olan Cəfər bəyin sərkərdəliyi ilə bir neçə yüz atlı və piyada gəlib erməni kəndlərini mühasirəyə aldılar. Digər tərəfdən isə Piçən is və başqa kəndlərin kürdlərindən də yüzə yaxın atlı və piyada gəlib erməni kəndlərini mühasirəyə aldılar. Xəlifəli tayfasından olan müsəlmanlar kürdlərlə danışmaq apararaq bu nəticəyə gəldilər ki, onların hərəsi bir tərəfdən erməni kəndlərinin üzərinə hücumu keçsinlər. Kürdlərin sərkərdəsi İbrahim bəy idi.

Onlar, yəni İbrahim bəyin dəstəsi əvvəlcə Kiki Kələntərovun yaşadığı Cəmili kəndinin üstünə yeridilər. Bu kənddə Kiki Kələntərovun yaxşı imarətləri var idi. Onun evində olən bəzi şeyləri qarət etdikdən sonra qalanını od vurub yandırdılar. Cəmili kəndindən bu hücum nəticəsində qaçanlar qaçmışdı. Qalanları isə qayaların arxasından, evlərin pəncərələrindən İbrahim bəyin dəstəsinə atəş açırdılar, müsəlmanlar isə göldən onları gülləbaran edirdilər. Bu hücum nəticəsində bütün kənd yandırıldı və 11 nəfər erməni öldürüldü.

Həmin vaxt xəlifəli Xənəzək kəndinin üzərinə hücum çəkərək kəndin yarıdan çoxunu yandırdılar və əllərinə keçən erməniləri qətlə yetirdilər.

Xəlifəliyərin arasında Qasım adlı çox qeyrətli və işgüzar bir cavan vardı. O, bu hücumda ermənilərlə çox böyük cəsarət və qəhrəmanlıqla vuruşurdu. Qasım dörd erməni öldürmüşdü. Birdən ona bir güllə dəyib onu yerə sərdi. Kosalar kəndindən olan bu cavan döyüş meydanında qəhrəmancasına həlak oldu.

Onun cənəzəsini Kosalar kəndinə gətirdilər. Molla Qalada olduğundan bir neçə nəfəri at və qatırla mollanı gətirmək üçün oraya göndərdilər. Yolda onları ermənilər Yel dəyirmanı qayasından və Qaybalı kəndindən atəşə tutdular. Onlar at və qatırlarını buraxıb böyük çətinliklərlə daşların arxasıyla gəlib Qalaya çatdılar. Gələn kişilərdən birisi Qalaya çatan kimi çığıra-çığıra camaata xəbər verdi ki, ermənilər davaya gəlirlər. Camaat dükən-bazarı bağlayıb, cavanlar silahlanıb səngərlərə doluşurlar. Əhvalatı belə görə

atdılar. Müsəlmanlar patrondaşları götürdükdən sonra ermənilərin dördünü də güllələyib kəndlərinə qayıtdılar.

MALİBƏYLİ ƏHVALATI

Şəvval ayının 17-si, cümə axşamı Şuşakənddən, Daşkənddən, Muxətərdən, Keşişkənddən və Daşaltıdan neçə yüz

erməni yığılaraq qımdatlarla məsləhətləşib belə qərara gəldilər ki, müsəlmanların qüvvələrini zəiflətmək məqsədilə kəndlərdən onları qovub təmizləsinlər. Bundan sonra Qalaya hücum çəkib müsəlmanların müqavimətini sındırmaq asan olacağını söylədilər. Ermənilər tökdükləri tədbirlərə əsasən birinci Malibəylinin üstünə hücum çəkib oranı tar-mar etmək, ev-əşiklərini yandırmaq mal-larını qarət etmək fikrində idilər.

Ermənilər bu məqsədlərini həyata keçirmək üçün səhər tezdən Malibəylinin üzərinə hərəkət etdilər. Bu hücumda neçə yüz adam və kəl arabaları iştirak edirdi. Onlar kəl arabalarını müsəlmanların mal-larını qarət edib aparmaq üçün gətirirdilər. Ermənilər Malibəyli qiblə və qərb

Malibəyliyə tərəf yollandılar. Xankəndindən isə bir dəstə müsəlmanlar kazaklarla birlikdə Malibəyliyə gəldilər. Qaladan və Xankəndindən kömək gələne kimi Malibəyli cavanları hər tərəfdən ermənilərin üzərinə hücumu keçmişdilər. Hər iki tərəfdən güllə yağış kimi yağdı. Hacı Təhmirezin evinin balkonunda iki qımdat öldürüldükdən sonra ermənilər qaçmağa başladılar. Müsəlmanlar onları təqib edərək gülləyə tuturdular. Bu təqib zamanı daha doqquz erməni öldürüldü, neçəsi isə yaralandı.

Ermənilərin Malibəyliyə hücumunun başlanğıcında Hacı Təhmirezin evinin yanında vuruşma gedərkən müsəlmanlar evi hər tərəfdən gülləyə tuturdular ki, ermənilər oraya daxil olmasın. Bu zaman ermənilərin əlinə düşməsin deyə evin bəzi qiymətli əşyalarını yığıb özləri ilə aparmaq istəyən iki övrətin erməni olduğunu güman edən müsəlman cavanları səhvən onları da vurub öldürmüşdülər. Ermənilər Malibəyildən çıxarıldıqdan sonra Xankəndindən və Qaladan gələn dəstələr gurultu ilə Malibəyliyə daxil oldular və onlar Malibəyli müdafiəçilərinə qoşularaq salavat və «Ya Əli!» nərələri çəkib cəsarətlə ermənilərin üzərinə hücum çəkildilər. Ermənilərin gülləbaran edilməsi nəticəsində daha on beş erməni öldürüldü. Ermənilər vəziyyəti belə görə kimi pəran-pəran olub qaçmağa başladılar. Həmin həlak olan 15 nəfərin meyidini də götürüb kənarda saxladılmış və qənimət üçün gətirilmiş arabalara qoyub apardılar. Hacı Təhmirezin evində öldürülmüş 9 erməni meyidi isə oradaca evlə birlikdə yanmışdı. Qaçan erməniləri müsəlman döyüşçüləri gülləbaran edə-də təqib edirdilər. Sonra daşların dibində, çökək və çuxur yerlərdə ölən ermənilərin meyidlərini saydılar. Onların miqdarı 80 nəfərə çatmışdı. Müsəlmanlar tərəfdən isə bu davada ölənlər Hacı Məhəmmədin bir cavan oğlu və Hacı Təhmirezin evindəki iki övrət olmuşdur.

Hacı Təhmirezin evində öldürülmüş 9 nəfər ermənidən beşi kazak çinovniki pal-tarları geyinibləmiş ki, müsəlmanlar onları kazak bilib atəş açmıslar.

Ardı var

Tahir Süleyman

Hattin döyüşü - 1187-ci ilin 4 iyul tarixində Tiberiya yaxınlığında yerləşən Hattin təpələrində baş vermiş döyüş. Döyüş Birinci səlib yürüşü zamanı yaradılmış Qüds krallığının kralı Luzuinyalı Qay və Əyyubilərin başçısı Səlahəddin Əyyubinin qoşunları arasında baş vermişdir. Taktiki gedişlərin düzgün seçilməməsi nəticəsində xaçlı qoşunu müharibənin gedişində ciddi itkilər vermiş və bundan istifadə edən Əyyubilər düşmən ordusunu mühasirəyə alaraq məhv etməyə başlamışdır. 17 min xaçlı əsgərinin ölümü və Qüds krallığının kralı Luzuinyalı Qayın əsir düşməsi ilə nəticələnən müharibədə Səlahəddin Əyyubinin qoşunu mütləq zəfər əldə etmişdir. Əyyubilərə qarşı aparılan döyüşdə Qüds krallığına Məbəd cəngavərləri, Malta cəngavərləri və Antakiya knyazlığı kimi birliklər yaxından köməklik göstərirdi.

Müharibəyə qədər olan vəziyyət

Antakiya knyazları və Məbəd cəngavərləri tərəfindən ərazinin yerli müsəlman əhalisinə qarşı kütləvi talanların və qətlərin həyata keçirilməsi Səlahəddin Əyyubini narahat edirdi. Əyyubinin əsas hədəfi Qüds krallığının üzərinə hücumla keçib başda kral Luzuinyalı Qay olmaqla bütün səlibçiləri Fələstin torpaqlarında kənarlaşdırmaq idi. Bu məqsədlə Misir, Suriya və Əlcəzairdə yerləşən hərbi birləşmələrə və müsəlman döyüşçülərə xəbər göndərildi; göndərilən xəbərdə döyüşçülərdən xristian ordularına qarşı başlanılacaq cihad hərkatında iştirak etmək tövsiyyə olunurdu. Əyyubinin əsas hədəfi Qüds krallığı və onun əsas hərbi tərəfdaşı kimi çıxış edən Məbəd cəngavərlərinin hərbi birləşmələrini məhv etmək və beləlikdə şərqdə iki əsirə yaxın davam edən xristian ağalığına son vermək idi. Səlahəddin Əyyubi tərəfindən edilən çağırışdan sonra çox sayda süvari və piyada Şam şəhərinə gəldi. Qüds krallığı bu dövrdə

imət əzmini qırmaq istədi, ancaq hücumdan xəbər tutan Raymond məsələ ilə bağlı Səlahəddin Əyyubiye məktub yazaraq ondan qoşun göndərməsini xahiş etdi. Səlahəddin Əyyubi nəzarəti altında olan süvari birliklərindən birini III Raymondla kömək kimi göndərdi.

1187-ci ilin 30 aprel tarixində Səlahəddin Əyyubi vassal asılılığında saxladığı III Raymondla bir məktub yazaraq Təbəriyyə gölü ətrafında kəşfiyyat məqsədli yürüş həyata keçirmək istədiyini bildirdi. Məktubda Əyyubi niyyətlərinin sadəcə ərazinin coğrafi quruluşu barədə kəşfiyyat məlumatlarının öyrənilməsi olduğunu, heç bir halda ərazinin işğal edilməyəcəyini və yerli əhaliyə toxunulmayacağını bildirdi. III Raymondun təklif edilən şərtlə razılaşmaqdan başqa yolu qal-

qarşı döyüşməyin əhəmiyyətinə danışırdı. Səlahəddin bu ordu ilə Fələstinin içinə qədər daxil oldu və Təbəriyyə gölünün sahilinə gəldi. Müsəlman ordusu Təbəriyyə gölünün sahilində yerləşən eyni adlı kiçik qalaya hücum edərək qalanı ələ keçirdilər və beləliklə səlibçilər düzənlik ərazidə döyüşməyə məcbur edildi. Səlahəddin Təbəriyyə gölündən ayrılan İordan çayının kənarında qoşunu möhkəmləndirmişdi. Əyyubi qoşunu buynuz şəkilli Hittin vulkanik təpələrinin yaxınlığında səlibçi qoşunun gəlməsini gözləyirdi.

3 iyul tarixində səlibçilər Səfuriyyə adlı ərazidən şəhər təzədən ayrıldı. 4 saat davam edən səfər səlibçi qoşunun təmiz yormuşdu. Havanın gündəlik normadan isti olması və ən əsası ərazidə heç bir su qaynağının olmaması

findən qaçması şərait yaradıldı və beləliklə III Raymond Tripoliyə qayıtdı. Bununlada döyüşün müqəddaratı həll edilmiş oldu və səlibçilərin məğlubiyyəti rəsmiləşdi. Hattin kəndi ətrafında

Əyyubilərin başçısı Səlahəddin Əyyubi

Hattin döyüşü

mamışdı. 1 may tarixində Əyyubinin 7.000 nəfərdən ibarət süvari qoşunu Təbəriyyə gölü ətrafında görünməyə başladı. Yerli əhali ilə heç bir problem yaşamayan qoşunu kənardan Məbəd cəngavərləri və Malta

səlibçiləri çıxılmaz vəziyyətə salmışdı. Səlahəddinin kiçik birlikləri ilə qarşılaşan səlibçilərin sürətli irəliləyişi ləngiyirdi və nəticədə səlib qoşunu yalnız axşam tərəfi Təbəriyyə gölünün su qaynağı ilə zəngin olan ərazis-

150 nəfərlik kiçik qoşunu ilə mühasirədə qalan Qüds krallığının kralı Luzuinyalı Qay əsir götürüldü, əsgərləri isə qılıncdan keçirildi.

Müharibənin nəticələri

Əyyubi ordusu Qüds kralını

Səlahəddin Əyyubinin hüsuruna gətirilən Qüds krallığının kralı Luzuinyalı Qay

cəngavərlərinin əsgərləri izləyirdi. Məqsədləri müsəlman süvari qoşunun üzərinə hücum etmək olan səlibçilərin hücumu uğursuz alındı və baş verən kiçik döyüşdə məğlub olaraq geri çəkildilər.

Müharibənin başlaması

Təbəriyyə gölü yaxınlığında səlibçilərin Əyyubi qoşunu tərəfindən məğlub edilməsindən sonra, nüfuzlu din xadimləri Tripoli şahzadəsi III Raymondla Səlahəddin Əyyubiye qarşı yaradılan ittifaqa qatılmağa məcbur etdilər. Səlibçilərin Təbəriyyə yaxınlığında məğlub edilməsini qəbul edilməz hal hesab edən Qüds krallığının kralı Luzuinyalı Qay yüksək hərbi şüaranın toplanmasına qərar verdi. Şüaranın yığıncağında Səlahəddin Əyyubi bütün səlibçi dini ordenlər və dövlətlər üçün ümumi təhlükə kimi qiymətləndirildi və ən qısa zamanda vahid qoşunun yaradılması razılaşdırıldı. Qüds krallığı, Məbəd cəngavərləri, Malta cəngavərləri və Antakiya knyazlığının hərbi birləşmələri Səlahəddinin ordusuna qarşı Akka şəhəri yaxınlığında cəmləşdirilmişdi.

Digər tərəfdən iyun ayının ortalarından etibarən Səlahəddin Əyyubi 12.000 nəfərlik süvari qoşunun və ən əsası cihad çağırışı ilə gəlmiş könüllü birliklərini Şam və Təbəriyyə arasında yerləşən ərazidə toplanmış və onların qarşısında səlibçilərə

inə yaxınlaşa bildi. Səlibçilər əraziyə çatandan sonra məlum oldu ki, təpəlik ərazi ilə su qaynağının olduğu ərazidə Səlahəddinin qoşunu dayanıb. Nəticədə səlibçilər gecəni susuz keçirmək məcburiyyətində qaldılar. 4 iyul tarixində səhər vaxtı səlibçilər Səlahəddinin qoşunu tərəfindən qorunan gölün aşağı sahilinə doğru hücumla keçdi. Susuzluqdan nizami pozulmuş qoşun Əyyubi ordusu tərəfindən geri yatırıldı. Səlahəddin düşmənin çıxılmaz vəziyyətə olduğunu görüb onları təqib etməyə başladı. Məbəd cəngavərləri onlara qarşı qaçan səlibçiləri gördükdə Səlahəddinin qoşunun üzərinə hücum etmək imkanlarından məhrum oldular. Gözlənilməz vəziyyətə düşdükləri üçün səlibçilərin müdafiə xətti qurmağa zamanı qalmadı. Bu an təpənin arxa tərəfindən düşməne yaxınlaşan Əyyubi süvariləri düşmənlərinin vəziyyətini daha da çətinləşdirdi. Beləliklə tərəflər arasında qızğın müharibə başlamış oldu. Müharibənin gedişində məğlub olacaqlarını anlayan və dini rəhbərlər tərəfindən Səlahəddinə qarşı döyüşməyə məcbur edilmiş Tripoli şahzadəsi III Raymond mühasirəni yarıb qaçmağa cəht göstərdi. Əyyubilərə qarşı mülayim münasibətləri ilə tanındığı üçün Əyyubi komandalar tər-

əfirəldi. Səlib qoşunun tərkibində olan Akka Kardinallı öldürüldü və bu din adamının səlibçilərə ruh yüksəkliyi vermək üçün yanında gəzdirdiyi İsa Məsih təsvirli müqəddəs məbəd çarmıxı müsəlmanlar tərəfindən müsadirə edildi. Ələ keçirilən səlibçilərin arasında Qüds krallığının kralı Luzuinyalı Qay, qardaşı II Amalrik, Şatilyonlu Reynald, Montferratlı V Giyom və Redfordlu Cerard kimi soylu səlibçilər vardı. Müharibənin nəticəsində səlibçi qoşunu 17.000 nəfərdən ibarət canlı qüvvəsini itirdiyini tarixi mənbələrdə göstərmişdir.

Səlahəddin əsirləri arasında olan Qüds krallığının kralı Luzuinyalı Qay ilə Şatilyonlu Reynaldı çadırasına gətirməsini əmr etdi. Burada Səlahəddin krala öz əli ilə bir bardağ su verdi. Kral suyu içdikdən sonra bardağı Reynalda uzatdı və o da sudan içdi. Həmin dövrün adətlərinə görə hökmdar tərəfindən kimə su verildisə həmin şəxsin canı bağışlanırdı. Səlahəddin Əyyubi məsələnin yalnız anlaşıl-maması üçün səlibçi başçıların yanında tərcüməsinə bu ifadəni tərcümə etməyi əmr etmişdir:

Şatilyonlu Reynald deyir ki, ona su dolu bardağı mən yox Luzuinyalı Qay uzadıb.

Bu mesaj Şatilyonlu Rey-

naldın canının bağışlanmaya-cağı anlamına gəlirdi. Bütün bu döyüşlərə qədər Reynald müsəlman əhaliyə etdiyi zülmətlər və talanlarla ad çıxarmış səlibçi komandalardan olmuşdu və Səlahəddin Əyyubinin səlibçilərə qarşı apardığı mübarizədə əsas məqsədlərdən biri də bu şəxsi cəzalandırmaqdan ibarət idi. Bəzi tarixi mənbələrdə bu görüşdən sonra Şatilyonlu Reynaldın Səlahəddin Əyyubi tərəfindən başının kəsildiyini göstərir. Bu iddia sonralar Avropalılar tərəfindən əfsanələşdirilmişdir. Qüds krallığının kralı Luzuinyalı Qay və onunla birlikdə əsir düşmüş nüfuzlu cəngavərlərin həyatları bağışlandı. Ancaq əsir alınan Malta cəngavərləri və Məbəd cəngavərləri nümayəndələrinə İslam dinin qəbul ediləcəkləri təqdirdə canlarının bağışlanacağı bildirildi. Bir çox əsir bu təklifi rədd etdiyindən şəhəri gün boyunları vurularaq edam edildi.

Qüds krallığının kralı Qay və digər əsirlər Şam şəhərinə gətirildi və burada onlar üçün nəzərdə tutulmuş can haqqı ödənilmədən sonra azad edildilər. Əldə edilən qələbədən arxayınlaşmayan Səlahəddin Əyyubi Fələstində yerləşən bütün səlibçi qalaların üzərinə hücumla keçdi. 1187-ci ilin sentyabr ayının ortalarında Akka, Nablus, Yafa, Təbin, Beyrut və Aşkelon şəhərləri Əyyubilərin əlinə keçdi. Həmin ilin 22 sentyabr tarixində Qüds şəhəri mühasirəyə alındı. Qüds Kralıçası Sibella, Rahib Heraklus və İbelinli Baliyan tərəfindən şəhər 2 oktyabr tarixinə qədər müdafiə edildi, ancaq sonunda İbelinli Baliyan ilə Səlahəddin Əyyubi arasında əldə edilən razılaşmaya əsasən səlibçilər Qüds şəhərini boşaltmağa razılıq verdilər. Bununlada uzun müddətdən sonra Qüds yenidən müsəlmanların nəzarəti altına keçdi. Hattin müharibəsində səlibçilərin məğlub olması barədə məlumatı Avropaya Tır şəhərinin kardinalı Yosqus gətirdi. Xəbər Avropada böyük üzüntü ilə qarşılandı.

Xristianlar dərhal yeni bir səlib yürüşünün keçirilməsini tələb etdilər. Qüds şəhəri 200 ildən sonra yenidən müsəlmanların nəzarəti altına keçmişdi və səlibçilər özləri üçün bu halı rüsvayçılıq hesab edirdilər. Roma papası VII Qriqor bu yeni səlib yürüşü barədə Audita tremendi adı ilə tanınan papalığ qanun qəbul etdi. Fransa və İngiltərədə yeni səlib yürüşünü maliyyələşdirmək üçün varlı şəxslərdən və baronlardan xüsusi səlib vergisi toplanmağa başlandı. Qısa zamanda yeni bir səlib yürüşü üçün təşkilatlanan Avropalıların məqsədi Qüds şəhərini yenidən müsəlmanların əllərindən almaq idi. Aparılan bütün hazırlıqlar 2 ilə yekunlaşdı və yeni bir səlib yürüşü yalnız 1189-cu ildə baş tutdu. Vatikanın mənəvi öndərliyi ilə İngiltərə kralı Aslan ürəkli Riçard, Fransa imperatoru II Filip Avqust və Alman imperatoru I Fridrix Barbarossa üç ayrı qoldan hücumla keçdi, ancaq bütün hücumlar uğursuz alındı.

az.wikipedia.org

Orta əsrlərə aid Hattin döyüşünün təsviri

daxili çekişmələrlə məşğul idi. Yeni kral seçilən Luzuinyalı Qay Səlahəddin Əyyubi ilə daha isti münasibətlərin qurulmasının tərəfdarı olan Tripoli şahzadəsi III Raymond ilə hakimiyyət uğrunda mübarizə aparırdı. Tripoli şahzadəsi III Raymond xanımına məxsus olan Təbəriyyə gölünün qərb sahilində yerləşən kiçik Tiberiya qalasına nəzarət edirdi. Luzuinyalı Qay qalaya hücum edərək III Raymondun müqav-

Herêma Xorasanê li Îranê ye. Erdê wê, ji sînorê Turkmenistanê dirêjî tixûbê Afganistanê dibe. Hejmara kurdên li Xorasanê ne diyar e. Lêkolînê qala 1 milyon 500 hezar, hinek jî dibêjin hejmara kurdên li herêmê, 2-3 milyon in. Dîroka koçberkirina kurdên Xorasanê di salên 1100-1500 (pz) de pêk hatiye. Lê hinek nivîs qala şopên kevnare yê kurda li herêmê dikin. 'Zerdeşt Pêxember' li herêmê maye û ev dever jî dikeve ber xaka kevnare ya kurda. Lewma têkiliyên kurda bi herêmê re têra xwe kevn e.

Lêkolînê û nivîskarê kurd Şoreş Reşî zêdeyî 10 salan e li ser kurdên koçber kur dibe. 2 pirtûkên wî, Kurdên Koçber 1, 2 li ser pirsê belav bûne. Ew bi xwe jî ji kurdên Anadolîya navîn e. Çend caran çû Xorasanê û li wir lêkolînên giranbuha pêk anîn. Me, li ser rewşa kurdên Xorasanê bi nivîskar Şoreş Reşî re axifî.

- Li ser pîrsa Kurdên koçber du pirtûkên we belav bûne. Tu bi xwe ji Kurdê Anadolîya navîn e. Tu çûye Xorasanê û li ser pirsê kur bûye. Derbarê dîroka Kurdên Anadolîya navîn û Kurdên Xorasanê pîspor e.

Hejmara Kurdên Xorasanê çiças e? Li kîjan bajarên Xorasanê dijîn? Hejmara gundên wan çend in û bêhtir li çi deverê kom bûne?

Şoreş REŞÎ: Spas. Min 10 salan li ser pirtûkên bi navê "Dîroka Kurdên Koçber", cîld I û II an kar kir û dû caran çûm Xorasan û Gilanê. Kurdên Xorasan, Gilan, navenda Anadolê û xeta Berfiratê yek in...

Wekî her beşekî Kurdistanê an jî cîhên ku kurd lê dijîn, em baş nizanin ku çiças kurd li Xorasanê dijîn. Anku îstatîstîkek liser wê yekê li ber destên me nîne. Yên ku heyî jî ji alî dewletên dagirker vê nayên eşkerê kirin. Bê guman hinek texmîn hene. Mînak, gengcên Xorasanê dibêjin: "Hejmara me sê milyon in." Hinek nivîskarên mîna R. Blaga dibêjin: "Dema çûn Xorasanê, milyonek 900 hezar bûn, Ew ji 15 heta 50 malbat bûn." Kelîmullah Tehahudî dibêje: "45-50 hezar malbat" birin. Ew jî texmîna 250 hezar kesan dike. Dîtinên îro li ser hejmara wan tên gotin, bi min zedê realîstin nayan. Dema mirov kurdên li eyalata Gilanê jî bide ser yê Xorasanê texmînî di navbera milyon nîv û dû milyonan de kurd li bakûrê Îranê dijîn. Bakûrê Xorasanê bi dewletên Afganistan û Turkmenistanê rê cîran e. Kurd li rojhilat, ji sinûrê Afganistanê bigre heta Behra Kesk û Gilanê belav dibin. Herdû cografîya jî çiya, tazî, hişk û bêkêr e. Ji rojhilat de, Kurd li bajarên Kelat-i Nadîr, Çînarar, Deregez, Qoçan, Nişabur, Sebzevar, Esferayn, Şîrvan, Oxaz, Bojnurd û Aşxane dijîn. Li paytexta eyaleta Xorasan, bajarê Meşhedê tê gotin ku 400 hezar kurd dijîn. Di nava wê cografîyayê de mirov gundên fars, turkmen, tat jî dibîne ku ew ji bo helandine kurdan hatine bicîhkirin. Li Xorasanê piranî Kurmanc dijîn. Lê li bajarê Kelatê kêmbê jî kurdên Lor peyda dibin. Li Eyalata Gilan ku li başûrê Behra Kesk dikevê jî gelek kurd hene. Paytextê eyaletê Reşt ê. Gor bawerîya min ew nav jî êla kurdê bi navê Reşî girîtiye. Li Gilanê, li çiyayên nezîkî behre kurdên Kurmanc dijîn û piraniya wan xwe wek "Reşî" û "Emarlû" binav dikin. Wekî tê zanîn Reşî li nava Anadolê û li dora Meletî, Semsûrê û gelek cîhên din jî dijîn. Emarlû jî îro bi hema navî li gundên Qirşehîrê dijîn û parçên hevîn. Li herêmên bi navên Lahîcan, Şahrudan, Sefîdrud û Loşan kurdên Lek-Lor û kurdên Hewreman dijîn. Lek wek Şêxbizî jî tên zanîn ku îro li Haymana û gelek cîhên dinê Tirkîyê û Xaneqînê hene. Kurdên bi zaravê Hewramî û Dimilkî jî li Gilanê hene. Gilan wek mûza zîman û zaravaya ne. Ji bo lêkolîneran cîhekî mûkemel e. Di nava van kurdan de: "Tat", "Gilek", "Taliş" û komên dine biçûk jî dijîn. Dîsa nezîkî wê herême li bajarên mîna Kazvîn û Xalxalê (Celikî dijîn ku ew li Çelîkhan, Semsûr û navênda Anadolê jî hene) jî gelek kurd dijîn.

Li herdû eyalatan nezîkî 2000 gund hene. Tenê li Xorasanê 1600 gundên kurdan hene. Lê îro ew gundana piranî vala bûne. Dema ez di salên 2001 û 2003 an de çûm herdû herêman min dît ku gelek gund vala bûne û xelkê jî gundan barkirine bajarên mezin. Lewra li gundan kar nemaye û salên dawî gelek xela û hişkî heye û çandinî êdî nema dibe. Ji ber sedemên aborî, gundîyan barkirine. Ew polîtîka ji alî dewletê ve jî tê teşwîk kirin. Dewlet dixwazê kurd belav bibin û bîhêlandin...

- Bêhtir ji kîjan herêma Kurdistanê hatine?
Şoreş REŞÎ: Bêhtir ji aliyê Meletî û Semûrê ne. Wê demê jiyana koçer û koçberiyê hêsantir bû û sînorê çûnûhatin û bicîhbûnê ji Çiyayê Kurmenc û Helebê heta Erzîrûm û Qersê dirêj dibû. Federasyon, êl û konfederasyonê van kurdana di navbera wê cografîyayê de diçûn û dihatin, bicîh dibûn. Lê wek navênd, mirov dikarê bibêje ku ji bajarê Semsûr ne.

Li herêmeke Xorasanê kurdên bi navê "Layînî" hene. Ew nizanin ku ji ku hatine û navê wan ji ku hatiye. Dema mirov li nava dokumentên Osmaniyan mezê dike, li Semsûrê gundekî bi navê "Karye-i Layîn", yanê gundê Layîn dibîne. Di salên 1500 de ew gund heye û xelk lê niştecih

e. Lê piştî salên 1535 an gund vala bûye û xelkê bar kiriye. Ji dokumentên dirokî yê bi vî rengî, axaftina mirovên li herdû herêman, qereker û şêxsiyeta wan dide îspat kirin ku, ew berê li wê herême jîyanê. Bi kurtî mirov dibîne ku ew ji dora Semsûrê neçarî koçê bûne. Berî wê serdemê jî, di dema Sasanîyan de (ss VI) hejmarek kurd ji alî Silivânê û Gilan kurdên Gor (1148-1215 an de

Kurdên Xorasanê

Dîmenek ji jiyana Kurdên koçber: Kurdên Xorasanê

dewleta Gor avakirin) birine Xorasanê. Dîsa ji Hewrêman û Lekîstanê kurd çûnê herêma Gilanê.

- Te hinekî qal kir. Lê bi giştî Kurdên Xorasanê çi demê li wir bi cî bûne û sedemên koçberiyê çi ne?

Şoreş REŞÎ: Di serdema Safevîyan de, cara yekemîn Şah Îsmail, kurd birin Xorasanê. Şah dizanî ku kurd şervan in û liser esasê Sersortiyê (Qizilbaş) ew giredayî şah in. Wê demê moxol û ozbekan êrîşt Xorasanê dikirin. Îsmail jî êlek e kurd bi navê "Qereman-lu" bir û wek mertal li pêşberî wan bi cîh kir. Qeremaniyan li hember Osmaniyan gelek salan şer kirin. Bajarê 'Karaman'a li Anadolê, navê xwe ji wan girtî ye. Piştê di dema Yildirim Beyazîd de vedigerin aliyê rojhilat û Qafqasyayê. Di heman demê de, dewleta Safevî ava bûye û Qeremanî di avakirina wê dewletê de rolek mezin listine. Şah wan ji wir dibe Xorasanê. Îro jî Qeremanî li bajarê Aşxanê hene. Ez du caran çûm hêla wan. Piranî koçberin, zaravê Kurmancî diaxifin û mirovên pir şervan û egîd in. Koçberîya duyê di serdema Şah Tehmasîp de di sala 1553 an de pêk hat. Sedêma wê jî Sersortî û eskerî bû. Koçberîya dawî jî di serdema Şah Ebbas de bû. Şah bi Osmaniyan re di sala 1590 an "Peymana Stenbolê" mohr kirin û gor vê peymanê di sala 1593-94 an de 15.000 malbatên Kurd birin Xorasan. Kurd wê demê piranî li dora Serhedê û Azarbeycanê koçber bûn û sinorên ku dagirkeran çekirî îhlal dikirin. Biçûyan kîjan dewletê jî ew di şer de bi ser diketin. Lewma herdû împaratoriyan jî dixwestin ji kurdan rizgar bibin. Abbas soz da kurdan, ji bo xwedîkirina pez cîhekî peyde bike. Bi vê yekê kurd xapandin û birin Weramîn (başûrê Tehran, îro bûye taxa Azerbeycanê) bicîh kirin. Lê piştî dû salan xapandina wî êskere bû û derket holê, wî kurd şandin aliyê Xorasanê. Wê demê Xorasan di bin êrîşa Ozbekan de bû û şah nedi-

Kaxizekê tu bişîne ez bixwînim lê yare (Ji pirtûka Stran û Awazên A. Navîn-Ş. Reşî).
- Li herêmê, kurd bi giştî bi çi karî mijûl in û rewşa herêma Kurda ya aborî çawa ye?

Şoreş REŞÎ: Kurd piranî bi maldarî, bax û cotkarîye debara xwe dikin. Xorasan cîhekî zûha, hişk, baran kêmbare û çiyayî ye, çandinî kême. Maldarîya jî merg û çêrê kême. Di hinek newalan

de darên meywê hene ku xelk bi fêkiyan dewera xwe dike. Bi giştî Xorasan û kurdên wir gelek feqîr û hêjar in. Aborî hema hema nîne. Dewlet bi zanyarî cîhê kar an jî tiştêkî aborîya wan baştir bike ava nake. Dixwazin kurd muhtac bin û belav bibin. Dewleta Îranê jî karê narkotîkê re çavê xwe digre, serbest e. Li wir cixara kişandin şerm tê

dîtin, lê tiryakîbûna narkotîkê baş tê dîtin. Ji bo ku bi herêma Xorasanê bi Afganistanê re sinor e, kişandin û bikaranîn ne qedexa ye. Gelek gund û kes pabendiyê kişandinê bûne. Ez bixwe bûm şahîd ku li gundan dê û bav di nava zarokan de dikşînin û gelek gund bi temamî bûne êşîrê wê. Ew sucêkî mirovahiyê ye. Pêwîst e UN (Neteweyên Yekgirtî) û hêzên kurda bi pirsê mijûl bibin. Zarokên temenê wan nebûyî 10 salî jî di narkotîkê de tên bikar anîn an jî bûne mûptela ku ji bo civaka kurd xeterek pir mezin e. Dewleta Îranê dema ticareta narkotîkê tê kirin (meblaxên mezin) kesan digre û îdam dike. Lê ji bo bikaranîna wê di nava ciwanên kurda de, çavên xwe

wêrî herê herême. Şah, kurd birin û ew avitên nava êgir. Piştî wê demê 1594 an de, êdî şerê kurd û ozbekan dest pêdike û kurd gelek wendahiyan mezin didin. Şairêkî faris dibêje: "Eger mirov xaqa Meşhedê bigûvîşê dê xwîn heta Kербelayê here..." Rastî ew xwîna kurda bû. Piştî şerên dehansalan ajotî, kurd herême ji ozbekan paqij dikin û li wir niştecih dibin. Ew strana gelêrî jî şerê wê demê îfade dike ku di dema êrîşên ozbekan de jin direvandin û li bazaran difrotin:

Te dibin û min çêrdikî lê yarê?
Li kî alî sefer dikî lê yarê?
Her derê terî min xeberke lê yare!
Dûmên girtîye serî Zengilan û Rûbarî

Serê Tûrmên derket li alî Xîwe û Biharê
Hemdîla min, bêrdîla min birin bazarê
Can û malî min feda serî serkarî
Min bifroşin daynin li redê wê yarê

Ez bigerim te nabînim lê yarê
Li redê te kê bişînim lê yarê

Lê xebateka bingeîn nîne. Wekî din kovara "Kurmanj" derdiket lê gelek pîrsgirekên wê aborî hebûn. Sazîyeka bi navê "Mûesesa Kurmancan" heye ku navênda we li bajarê Qoçanê ye û wek mûzeyekê xebatê dimeşîne. Eleqa çî bi kurdên wir ve hebe kom dike û dixê nava sazîyê. Radîo û TV yê alî dewletê ve tên finansê kirin jî hene, lê piraniya bernamayan bi Quran xwendine, an jî bi propaganda sîstemê diçe. Wextek sînokirî didin stranan. Rewşa Kurdên Gilanê xiraptir e û tu xebatên wan yê çandî û kultûrî nîn in. Ew bi asîmîlebûne re rû bi rûne.

- Têkiliya wan bi Kurdê Kurdistanê re çawa ye?

Şoreş REŞÎ: Ez kurdên Xorasan û Gilanê wek "Koda reş a kurdan" binav dikim. Çawa balafirên kodên xwe reş hene, kurdên Xorasanê jî ji kurdan dûr manê û bi tena serê xwe dijîn. Ne tekîliya wan bi kurdên rojhilatê Kurdistanê re ne jî bi yê din re hene. Ji bo ku dewlet parabolan qedexê dike, nikarin TV kurdî jî mezê kin. Hevalbendên PKK tekîliyên xwe danîbûn. Wekî din ne TV, ne rojnamê, ne kovar, ne jî tiştêkî din digehê-

je ber destên wan. Di her carê ez diçûm, min gelek pirtûkên zarokan, alfabê û zîman, CD û amûrên din dibirin û hema hema li her cîhekî belav kir û dan hinek kesan ku kopya bikin û belav bikin. Pêwîst e sazî û rewşenbîrên kurd berê rexne bidin xwe. Hêzên kurd û gelê kurd dikarin gelek alîkariyên mezin bidin xwişk û birayên xwe, kurdên Xorasanê. Di vî warî de kemasîyên mezin hene.

- Polîtîka dewleta Îranê li hemberî wan çawa ye?

Şoreş REŞÎ: Wek her dagirkerekî Kurdistanê, ya wan jî polîtîkayek sînsî, nankor û bi xeter e. Tenê kurdan înkâr nake, lê ji bo ku wan bihelîne çî ji dest tê dike. Eger kurd nebiyana îro cografîya Îranê wek îro nedima; qet nebe

Xorasan di nav sînorê Îranê de nedima. Kurdan ji bo Xorasanê gelek bedel dane. Lê li bajarên Xorasanê xelk muhtacê nanê tîsî ye û peykerek mezinêkî kurd nabînin.

Di alî din de, sîstema dewletê ji bo ku xelkê bihelîne hewil dide ku berê wan bide aliyê olî. Li her kolanekê mirov dikarê mizgefteka modern bibîne û heroj civînên olî pêk tên. Lê ji bo rêkûpêkiya jiyana xelkê çî kar nayê kirin. Bi propagande bi vî rengî bi hezaran kurdên Xorasanê di şerê Iraqê de kuştin û an jî seqet hiştin.

Li bakûrê Xorasanê, sinûrê Turkmenistanê cîhekî pîroz heye. Dewlet propagandê dike ku "Îmamê Elî li wir şer kiriye û paşê bûye cîhê îstîfretê." Di dirokê de bûyereka wiha pêk nehatiye. Dewlet rûpelên dirokî yê nû ji derewan diafrîne. Berevajî, gelek belgê û dîtin hene ku Zerdûşt Pêxember li wir jîyaye. Lê dewlet hewil dide dîroka rastiya herêmê berevajî bike...

- Têkiliya wan û Kurdên Anadolê ji aliyê girêdana eşîr, xizm û xwedîtiyê heye, an na?

Şoreş REŞÎ: Di dema îro de, tekîliyên Kurdên Anadolê û Xorasanê zêde ne xurt e. Qels e. Lê girêdana me, ji aliyê êl û eşîran ve heye. Êlên li Koban, Efrîn, Çiyayê Kurmenc, Cebel el Ekrad (Lazqiyê), Mereş, Dîlok, Meletî, Semsûr, Dêrsîm, Qers, Erzîrûm, Rûsya û Navênda Anadolê yek in. Şax û bavikên koçber li Xorasan û Anadola navên eşîr û êla xwe jîbîr nekirin ne. Êla min a ku navê xwe Sêvîka yê li Xorasanê 60 gundin, li Anadolê 5 gundin. Wekî din li Dêrsîm, Meletiyê jî hene. Dîsa konfederasyona me ya bi navê Reşî tê nasîn, li taveyê cografîyayê belav bûye. 120 êlên kurd li Xorasanê hene, hinek nav hatibûn guhartin jî mirov parçê wan li bakûrê Kurdistan, Rûsya, Rojava û Anadolê dibîne.

- Pirtûkên te Dîroka Kurdên koçber 1, 2 çiçasî bala kurdên koçber kişand?

Şoreş REŞÎ: Di pirtûka min de gelek tez, îdîa û îspatên nû hene; li ser îdîayên di vê pirtûkê de niqaşên pêwîst nehatin kirin. Belavkirina pirtûkê didome. Pirtûk bi kurdî ye û gelek kes nikarin bixwînin. Beşek ji dîrokanayên kurd bi kurdî naxwînin, an berhema negihîştîye destê wan. Lewma nixrandin, rexne û niqaşên pevîst çênebûn. Ji alî kurdên koçber ve jî rewş wiha ye. Di xwendina kurdî de li paş mayîni heye. Lê gor wê jî bala wan dikşîne û dixwazin bixwînin. Hewildanên wisa rê li ber fêrbûna kurdî jî vedike. Armanca min ew bû ku, ew li ser dîroka xwe ronî bibin û bi nivîsîna kurdî teşwîqî xwendina zîmanê xwe bibin. Divê bê gotin ku, gavên erênî jî tene avêtin. Li herêmê kurda, wekî kevîrekî bavêjî nava avê, pêl bi pêl kurdî di nava kurdên koçber de belav dibe û întresa wan zedêtir dibe. Xebatên hêja dibin û gelek projeyên giranbuha pêk tên.

Hevpeyvîn: Zarathustra Gabar ÇIYAN
EuroKurd News

Carek din şanda pêkanîna hikûmetê ya YNKê ligel PDKê dicive

Hewlêr (Rûdaw)- Gereke din danûstandinên di navbera Yekîtiya Nîştîmanî ya Kurdistanê (YNK) û şanda Partiya Demokratîk Kurdistanê (PDK) li ser pêkanîna hikûmetê dest pêdike. Sibê, 11.05.2014, şanda danûstadinan a YNKê bi serokatîya Berhem Salih ligel şanda danûstandinan a PDKê bi serokatîya Nêçîrvan Barzanî dicive. Ev nêzîkî 8 mehan e ku hilbijartinên Parlamentoya Kurdistanê bidawî hatine, lê heta niha kabîneya heştem a hikûmeta Herêma Kurdistanê nehatiye pêkanîn. Sedema sereke jî bo paşketina pêkanîna hikûmetê ew e ku di wan hilbijartinan de nexşeya siyasî li Herêma Kurdistanê hat guhertin, bi awayekî ku PDK bû yekem, Tevgera Gorranê bû duyem û YNKê jî bû hêza sêyem. Kêmbûna dengên YNKê di wan hilbijartinan de bû sebeba wê ku hejmara kurdîyan wê kêmtir ji Gorranê bin û Gorranê şûna

YNK bigire bi hejmar wezaretan û girîngiya wan wezaretan. Ji aliyê xwe ve YNK jî destpêkê de daxwaza yek ji wezaretên ewlariyê dikir da beşdarî hikûmetê bibe û red dikir ku Wezareta Pêşmerge bibe pişka Gorranê, lê roja 17ê Nîsanê PDK û Gorranê rêkeftina pêkanîna hikûmetê îmze kirin.

Li gorî wê rêkeftinê Wezareta Pêşmerge, ligel çend wezaretên din ên sereke, ket destê Tevgera Gorranê. Herwiha wezareta din ya ewlekariyê, ku Wezareta Navxwe ye, ma di destê PDKê de, tevî ku YNK riya e li ser werigirtina wê, rayedarên PDK tekez dikin ku Wezareta Navxwe ya wan e û nabe bazar li ser bibe kirin.

Lewma niha YNK pêşniyaz dike ku Dezgeha Asayîşa Herêma Kurdistanê bibe wezaret û radestî YNK bibe kirin da ku beşdarî kabîneya heştem ya hikûmeta Herêma Kurdistanê bibe. Lê heta niha YNK helwesta xwe ji sedî 100 yekalî nekiriye ka gelo dê beşdarî hikûmetê bibe yan jî dê li derveyî hikûmetê bimîne û bibe opozîsyon.

Iraqê daxwaza balafirên bêbalafirvan ji Amerîka dike

Hewlêr (Rûdaw) – Hat zanîn, Wezareta Parastinê ya Iraqê ji Amerîka xwestiya bal-

afirên bêbalafirvanên zêde bide Bexdayê da ku bikaribe li hember komên çekdar şer bike. Berpirsekî wezareta parastinê ya Iraqê ji rojnameya Sebah a iraqî re ragihand, hikûmeta Iraqê ji Amerîka daxwaz kiriye ku balafirên bêbalafirvan zêdetir bidin Iraqê da ku bikaribin li dijî çekdarên komên mîna DAIŞê şer bikin. Wî berpirsê iraqî her wiha gotiye, ew dixwazin Amerîka vê pêşniyara Bexdayê qebûl bike, çimkî balafirên bêbalafirvan ji artêşa Iraqê re gellekî girîng in û dê di operasyonên artêşê yê li dijî çekdarên DAIŞê de li parêzgehên Enbar, Diyale, Mûsil û Babilê bîn bikaranîn. Wezareta parastina Iraqê her êşkera kiriye ku artêşa Iraqê di di kîrîna çekên wiha de berdewam be vêca çî ji Amerîka bikirrin yan jî ji Rûsya yan her welatekî din.

Îro pêncşem 08.05.2014 li Selahedîn birêz Mesûd Barzanî Serokê Herêma Kurdistanê pêşwaziya xanima Balyoz Yana Haybeskova Nûnera Yekîtiya Ewropa ya Iraqê û Balyozên welatên Yekîtiya Ewropa li Iraqa Federal kir.

Îro pêncşem 08.05.2014 li Selahedîn birêz Mesûd Barzanî Serokê Herêma Kurdistanê pêşwaziya xanima Balyoz Yana Haybeskova Nûnera Yekîtiya Ewropa ya Iraqê û Balyozên welatên Yekîtiya Ewropa li Iraqa Federal kir.

Di destpêka civînê de xanim Yana Haybeskova ji bo rexsandina vî hevdîtînê spasiya Serok Barzanî kir û ragihand

ev hevdîtîn tekezkirine li peywendiya stratejiya Ewropa li gel Iraq û Herêma Kurdistanê. Ji bo wan hilbijartinên li Herêma Kurdistanê hatine kirin pîrozbahiyê jî li Serok Barzanî kir û bi demokratîkî wesif kir û ezmûna demokratîkîyane Herêma Kurdistanê ji bo navçeya Rojhilata Navîn bi nimûneyekî gelek baş zanî. Eve jî xiste rû ku nûner û şareza û Balyozên Yekîtiya Ewropa li dema hilbijartinê de serdana gelek cihên Kurdistanê kirine û ew coşî û kêbirkêya li proseya da hebû cihê girîngîpêdanê bû.

Li beranber da Serok Barzanî gelek bi germî bi xêrhatina şanda mîhvan kir û xweşaliya xwe jî bi wê yekê ragihand ku bi şahidiya Nûner û Balyozên Ewropa di derbarê serkeftina hilbijartinê hêzeke zêdetir bi gelê

Serokê Kurdistanê li gel Nûner û Balyozên Yekîtiya Ewropa çî axaft?

Kurdistanê dibexşê. Serok Barzanî eve jî behs kir ku li sala 1991 li hevdîtîneke

dem şer û nexweşî hebûye. Serok Barzanî eve jî xiste rû ku piştî rûxana rejîm Kurd

Barzanî balkişand li ser wê yekê ku pêwîste şeraketa heqîqî bi kirdarî biçespê.

Serok Barzanî eve jî behs kir ku pêwîste destûr bê bi cih kirin û hemû xelkê Iraqê hest bikin ku li jiyana siyasiya welat da beşdarin û maddeya 140 a destûr jî bê bi cihkirin û artêşa Iraqê li ser bingeheke nîştîmanî dabimezrê û kêşeya Pêşmerge bê çareser kirin û yasaya neft û gaz bê pesend kirin û serjimêriya giştî jî bê encamdan û ew saziyên li derveyê

cemawerî ya li gel xelkê bajarê Koye ragihandibû ku Herêma Kurdistanê li rêya hilbijartinê li şer'iyyeta şoreşgêriyê berev şer'iyyeta destûrî hengav davêje û niha jî li gel wan hemû kêmasiyan Kurdistanê rêya şer'iyyeta destûrî hilbijartiye û li demokrasiyê da berev pêşve diçe.

Li vî civînê de ku taybet bû bi axaftina li ser pêvajoya siyasiya Iraqê, Serok Barzanî li gotarek da ji bo şanda Yekîtiya Ewropa rola Kurd li paşaroja Iraq û meseleya şeraketa nîştîmanî ji bo şanda mîhvan şirove kir. Serok Barzanî balkişand li ser wê yekê ku ji bo têgihîştina li giriftan pêwîste pirsîyar li mahiyeta Iraqê bikin. Piştî şerê yekemê cihanî Iraq li ser bingeha şeraketî ya di navbera dî neteweyên serekî Kurd û Erebb hate damezrandin lê belê ev şeraket nehat bi cihkirin û her-

biryar da li gel Iraqê da bimîne û destûrek hate pesend kirin bi wê hêviyê hemû aliyek erk û mafên xwe bizanin û li ser bingeha şeraketê pêkve bijîn lê belê cihê daxêye ku îltîzam bi wê destûrê jî nekirin.

Serok Barzanî tekez li wê yekê kir ku pêwîste li Iraqê da Kurd şerîk bê û kes wiha bîr neke ku hakim bê û xelkekî din guhîr û hemwelatîyê bi pileya dî bê yan bi mentîqa zorîne û kemîne hukim bike.

Serok Barzanî balkişand li ser hilbijartina 30 nîsanê û bi derfeta dawî zanî ji bo Iraqê eger bi awayeke kirdarî prensîpa şeraketê cih bi cih bike wê demê dibe ku hêviya hebê û pêkve bimînin. Li bersîva wan pirsîyarên ku ew merc çine ku Herêma Kurdistanê ji bo beşdarîkirina li Hikûmeta nû ya Iraqê da heye Serok

destûr hatine damezrandin ji holê bêne rakirin. Di derbarê bi babeta posta Serok Komar û daxwaza Kurd ya ji bo wergirtina vî postê Serok Barzanî jî bilî balkişandina bi teşrîfatbûna posta Serok Komar ragihand ku piştî ragihandina fermî ya encaman û piştî wê yekê ku Kurd li wê yekê bawer bê ku Iraq berev rewşa berê ve venagerê wê demê em pêdagîriyê li ser wergirtina posta Serok Komar dikin û bi îstîhqaqekî neteweyî ya Herêma Kurdistanê dizanin.

Li beşekî dinê vî civînê de Balyozên welatên Yekîtiya Ewropa di derbarê paşaroja Iraq û rola Kurd li Iraqê û proseya siyasiya li Herêma Kurdistanê û her wiha pêvajoya koçberên Sûriye li Herêma Kurdistanê komek pirsîyar pêşkêşî Serok Barzanî kirin û Serok Barzanî jî bersîva wan pirsîyarên da.

Erdogan.. serokê sendîka parêzgeran a Tirk bi bê edebiyê tewan bar kir

Serokwezîrê Tirkîyê Recep Tayîb Erdogan, ji ber gotara serokê sendîka parêzgeran a Tirkîyê Metîn Fayzoglo hêrs bû û ew bi bê edebiyê tewan bar kir. Erdogan di merasîma 140 ya salvegara Şûraya Dewletê de gotara serokê sendîka parêzgeran birî û bi hêrs bû, her wiha Erdogan Fayzoglo bi bê edebiyê tewanbar kir, û da xuya kirin ku ew gelekî axivî û bi hêrs ji hola merasîmê derket. Li gorî hate diyar kirin ku Erdogan bêtir dema ku Metîn Fayzoglo behsa xebatên hikûmetê

yên piştî erdheja di 2011'an de li Wanê xistiye kir, hêrs bû û got ku gotara serokê sendîka parêzgeran siyasî ye. Erdogan ji hêrsa xwe re rabû ser xwe û ji Fayzoglo re got tu derewan dike.. çawa ty wer bê edeb qise dike.

Fayzoglo yê bi xwe li ser dike bû, gotara xwe nebiri û berdewam kir.

Erdogan ji aliyê xwe ve diyar kir ku ew bê zare ji ber ku berê jî Fayzoglo rexne lê girtine û da xuya kirin ku wî bi aaxaftina xwe ya dirêj pirutikol bin pê kiriye. Hêjayî gotinê ye ku manga bihwarî ji

serokê dadgeha desurê di maresîmeke dewletê de dîsa rexne li polîtîkeyên Erdogan girtin, Erdogan li wir bê deng

ma lê pişt re da xuya kirin ku ji ber axaftinên serokê Dadgehê Haşim Qiliç xemgîn bû ye.

Salvegara 26`mîn ya Enfalên gundê Celemordê hat kirin

Îro roja şemiyê 10-5-2014'an, bi amadebûna qayîmeqamê Çemçemalê û berpirsên hizbî û hikûmî li gundê Celemordê, salvegara 26`mîn ya Enfalan bi rêve çû. Di wê merasîmê de, ku li ber monementa şehîdên enfalan destpêkîriye, xulek bédeng ji bo rêzgirtin li xwîna pak ya şehîdan hat girtin ku zêdetir ji 450 welatîyên sivil yê bêtawan ji vî gundî ku ser bi binarê Xalxanê ye û ziyaneke pir mezin ji rêjîmê dîtine. Piştî jî, wezsîrê şehîd û enfalan li hikûmeta Herêma Kurdistanê Aram Ehmed dest bi gotara xwe ya derbarê 26`mîn salvegrara Enfalakirina gundê

Celemordê kir û çawaniya ziyar û êrişên rêjîma Be`es li dijî xelkê gundê

Celemordê û ew kiryarên ku bi awayekî nemirovane pêkanîne û hem ji aliyê cînusayîdî û hem ji aliyê rûxandina jêrxana aboriyê ve, ziyaneke mezin gihîştîye gelê me li wê deverê. Her wiha jî got: Hikûmeta Herêma Kurdistanê bi hemû awayekî ji bo pêşkêşkirina xizmetgûzarî û avakirina gund û deverên ku nziyan ji rêjîmê dîtine, lê mixabin hîn jî hikûmeta Êraqê hewlî lawazkirin û nepêkanîna pêşkêşkirina xizmetê ji warsên şehîd û enfalan re.

Piştî gulbaxek li ser monemnta şehîd û enfalan danîn û çend dîmenên hunerî jî pêşkêş kirin.

Serokê Kurdistanê pêşwaziya Nûnerê N.Y. (UN) kir

Îro pêncşem 08.05.2014 li Selahedîn birêz Mesûd Barzanî Serokê Herêma Kurdistanê pêşwaziya Nîkolay Maldînov Nûnerê Taybetî yê Sekreterê Giştî yê Neteweyên Yekgirtî li Iraqa Federal kir. Îro pêncşem 08.05.2014 li Selahedîn birêz Mesûd Barzanî Serokê Herêma Kurdistanê pêşwaziya Nîkolay Maldînov Nûnerê Taybetî yê Sekreterê Giştî yê Neteweyên Yekgirtî li Iraqa Federal kir.

Li hevdîtîna de pêşhatên dawî ya siyasiya navxweyî ya Iraqê û her wiha hilbijartinên Encûmena Nûnerên Iraqê û parêzgehên Herêma Kurdistanê û encam û bandorên wê hilbijartinê hate

nirxandin û Nûnerê Taybetî yê Sekreterê Giştî yê Neteweyên Yekgirtî li Iraqê xweşhaliya xwe ji bo ser-

keftina proseya hilbijartinan li Herêma Kurdistanê û Iraqê ragihand û hêvî xwest ku ev

hilbijartin û encamên wê bibê sedema baştirbûna pêvajoya asayîşa Iraqê û dawî anîna qeyrana siyasî û

dirustbûna guhertinên erênî li proseya siyasiya Iraqê da. Di derbarê bi beşdariya

Kurd li danustandinan û li Hikûmeta nû û proseya siyasiya Iraqê de Serok Barzanî tekez li berçavgirtina prensîpa şeraketa kirdarî ya li hukimraniya Iraqê da kir û bakişand li ser wê yekê ku pêwîste hemû aliyek li benda encama fermî ya hilbijartinan bîn û li bin ronahiya encaman axaftinê li ser hêlên giştîyên Hikûmeta nû ya Iraqê bikin. Li vê hevdîtîna de Nûnerê Taybetî yê Sekreterê Giştî yê Neteweyên Yekgirtî li Iraq amadehiya xwe û rêxistina Neteweyên Yekgirtî ragihand ji bo wê yekê ku yarmetiya aliyên siyasiyên Iraqê ya li proseya danustandin û çareserkirina qeyrana siyasiyên Iraqê bide.

Barzanî behsa pêwendiyên ligel Bexdayê kir

AVESTA KURD - Li bajarê Hewlêrê, duhî roja 8ê gulana 2014ê, Nêçîrvan Barzanî serokwezîrê Kurdis-

pêşkeşî wezîrên derve yê Yekêtiya Ewropayê bikin.

Haypaşkova, serkeftina hilbijartinên parlamentoya

li ser awayê têkeliyên digel Iraq û paşeroja Iraqê bidin. Ev serdana me bo herêma Kurdistanê gelek giring e da ku ji nêzîk haydarî rojeva herêmê bibin û bi raporekê pyema xwe bigehînin civata wezîrê derve yê Yekêtiya Ewropayê. Yekêtiya Ewroapyê piştigiriyê li demokrasiyê, destûr, serweriya yasa û mafên irovî li Iraqê dike.

Nêçîrvan Barzanî serokwezîrê Kurdistanê di axaftina xwe de got ku, hilbijartinên parlamnetoya Iraqê û civatên wîlayetên herêma Kurdistanê bi awayekî serkeftî bidawî hatin û êdî hilbijartin dibe kulturek û hevweletî mafê xwe bikar tîne û di sistema hukimdariyê de beşdar dibin. Roj bo rojê û hilbijartin bo hilbijartinê giringiya beşdarîkirin di pirosesa dengdanê de ji bo gelên herêma Kurdistanê zêdetir zelal dibe. Li dor pêkanîna hikûmeta nû ya Iraqê, Nêçîrvan Barzanî tekdîr kir ku, di rewşa îro ya Iraqê de pêkanîna hikûmeta piraniyê nemomkine, tenê bi rêya pêkanîna hikûmeta hevbeş ku, hemû pêkhatên sereke yê Iraqê tê de beşdar bin, bi btaybetî ku, Iraqê destûrek sistema federalî heye, dikare pirsgrîrêkên Iraqê çareser bike.

Barzanî got ku, eger li navxweya herêma Kurdistanê di navebra aliyên siyasiyên kurdistanî de dîtîna cuda hebin jî, lê belê hemû aliyên siyasiyên herêma Kurdistanê li hember pirsên navbera Hewlêr û Bexdayê de yekhelwest in û "ev hilbijartin derfeta dawiyê ye ku, Iraq siyaseta xwe rast bike." Serokwezîrê Kurdistanê sisyaseta nefta herêma Kurdistanê ji şandeya Yekêtiya Ewroapyê re zelal kir û got ku, herêma Kurdistanê di çarçoveya destûra Iraqê de siyaseta neftê îdare dike û li gor desturê berjewendiyên herêma Kurdistanê diparêze û herêma Kurdistanê li ser bicîkirina mafên xwe yê desturî bîrsar e.

Rewşa wîlayeta Enbarê li rojavayê Iraqê ku, ev çen mehe şer di navbera leşkerê Iraqê çekdaran de beredwam e, rewşa penaberên surî yê li herêma Kurdistanê mijarên din yê civînê bûn û şandeya Yekêtiya Ewropayê helwesta hikûmeta Kurdistanê a li hember penaberan bilind nirxan dî diyar kir ku, di demê nêzîk de dê ofîsa Yekêtiya Ewroapyê bo hevkarîyên mirovî li Hewlêr bê vekirin û dest bi karên xwe bike û alîkariya penaberan bike.

tanê pêşwazî li şandeyeke Yekêtiya Ewropayê ku, ji himmareke sefirên Yekêtiya Ewropayê pêkat bû, kir.

Di civînekê de ku, Îmad Ehmed cîgirê serokwezîrê Kurdistanê amade bû, Yana Haypaşkova sefîra Yekêtiya Ewropayê li Iraqê û seroka şandeya Yekêtiya Ewropayê amanca serdana şandeya Yekêtiya Ewropayê bo herêma Kurdistanê diyar kir ku, ew dixwaz in ji nêzîk haydarî rewşa siyasiya herêma Kurdistanê û helwesta hikûmeta Kurdistanê li hember pêşhatên vê qonaxa nuha Iraqê û herêmê de derbas bibe bibin û li ser encamên serdana xwe raporekê

Iraqê û civatên wîlayetên herêma Kurdistanê ku, di 30ê meha borî de hatin encamdan, li serokwezîrê Kurdistanê pîroz kir û got ku, encamdana hilbijartinan ew yek îspat kir ku, xwesteka gelên Iraqê ji bo pirosesa demokrasiyê heye û Yekêtiya Ewropayê bi rêya çavdêrên xwe ji nêzîk pirosesa dengdanê şopandîye û ew hilbijartin bi serkeftî birêve çûn.

Seroka şandeya Yekêtiya Ewropayê got:

- Di dawîya meha şeş de civata wezîrên derve yê Yekêtiya Ewroapyê ku, nûneratiya 28 welatên ewropayî dikin, dê bicivin û dê biryarê

Kurdistan helikopteran ji Tataristanê dikire

AVESTA KURD - Sekretêrê Giştî yê Wezareta Pêşmerge Cebare Yawer regehand ku Herêma Kurdistanê dê ji Komara Tataristanê çend helikopteran bikire bi mebesta karûbarên sivilî wek; çavdêriya trafikê, vemirandina agir û veguhestina nexweş û birîndaran.

Daxwiyaniya Yawer di demê de ye ku hefteya borî şandeke Tataristanê bi serokatiya Serokkomarê Tataristanê serdana Kurdistanê kirin û ligel Serokê Herêma Kurdistanê Mesûd Barzanî û Serokwezîr Nêçîrvan Barzanî civiyan. Yawer ji BasNewsê re tekez kir ku armanca serekî ya serdana Serokkomarê Tataristanê bo Kurdistanê mijara derxistina petrolê bûye. Edward Khayrûleyin ê Şewirmendê Ragehandina Serokkomarê Tataristanê Rustam Minnikhanov ji BasNewsê re

gotibû: "Serdana şanda fermî ya Tataristanê ji bo îmkîrîna çend rêkeftinan bû derbarê kirîna çend helikopter, cîhazên rafîneriyên petrolê û kamyonên Kamaz de." Khayrûleyin wiha axifibû: "Di vê serdanê de ku rojekê beredwam kir, Serokkomarê Tataristanê ligel Serokê Herêma Kurdistanê Mesûd Barzanî û Serokwezîr Nêçîrvan Barzanî civiya, serdana zêdetir ji bo hevnekirinê bû, lê biryar e di serdanê da hatî de çend rêkeftin di navbera herdu aliyên de werin îmkîkirin." Herwiha da zanîn ku Barzanî ji aliyê Serokkomarê Tataristanê ve bi fermî hatiye vexwendin daku serdana wî welatî bike. Komara Tataristanê komareke otonom a ser bi Rûsya Federal, hejmara danîştvanên wê 4 milyon kes e. Paytexta wê Kazan e.

Yek ji herêmên dewlemend ên Rûsya ye di warê pişesazî, çêkirina helikopter û kamyonên Kamaz de. Beşeke zêde ya petrola Rûsya jî li wê komara feder-

al e. Roja şemîya borî bi serdanekê fermî Serokkomarê Tataristanê Rustam Minnikhanov gehiştê Hewlêrê û ji aliyê Serokwezîrê Herêma Kurdistanê Nêçîrvan Barzanî ve li Firokexaneya Navdewletî ya Hewlêrê hat pêşwazîkirin. Piştê ligel Serokê Herêma Kurdistanê Mesûd Barzanî û Serokwezîrê Herêma Kurdistanê civiya. Bas

Kurdistan ji bo Îranê hêla zêrîne

Piştî ku heftiya derbasbûyî hevdîtîna di navbera Herêma Kurdistanê û Îranê bi dawî bûn û di encamê de di navbera her du aliyên de biryara hêleke boriya neft û gaz hate dayîn rojnamevanên Îranê vê hêla boriya Kurdistanê wekî hêla zêrîn bi nav dikin. Piştî ku heftiya derbasbûyî hevdîtîna di navbera Herêma Kurdistanê û Îranê bi dawî bûn û di encamê de di navbera her du aliyên de biryara hêleke boriya neft û gaz hate dayîn rojnamevanên Îranê vê hêla boriya Kurdistanê wekî hêla zêrîn bi nav dikin. Ajansa nûçeyî ya Îranî Mehr, nûçeyek di derbarê îmkîkirina peymanê neftî li gel Wezîrê Samanê Siruştîyên Kurdistanê belav kiriye ku

têda biryar dane dî boriyên neft ji Herêma Kurdistanê ve rakêşin nav axa Îranê û rojane 3 heta 4 milyon lîtr berhemê neftî ji Îranê ve bişînin Herêma Kurdistanê û li beramber da Herêma Kurdistanê li rêya wan boriyan neftê bişîne Îranê. Her çende ev peyman li ragihandina Kurdan de zêde cîh negirt, lê belê gelek ajans û rojnameyên Îranê vê peymanê wekî destkeftêkî dîrokî behs dikin û malpera Mehr bi peymanê mezin bi nav kiriye û ajansa Fars News li raporek da gotiye (Kurdistanê Iraqê, nîştîmana hela zêrîne, bila ji dest nedîn) Kurdistanê Iraqê li sayeya budçeyekî mezin geş dike û eve jî ji bo Îranê helekî zêrîne ku mixabin bi sedema burokrasiyê welatê me û sistiya hinek kompanyanan mijule wê helê ji dest didin.

PEJAK navê Kurdistanê ji ser xwe rakir

AVESTA KURD - Partiya Jiyana Azad a Kurdistanê (PJAK) ku PKK ew ji bo Kurdên rojhilatê Kurdistanê ava

kiribû li Qendîlê kongreya xwe li darxist. Di kongreyê biryarên girîng hatine standin. Yek ji wan biryaran guhertina nav û ala wê bû. Navê PEJAK êdî nema. Li cîhê wê "Komalgay Demokratîk û Azadiya Rojhilat" KODAR, yanî Civaka Demokratîk û Azadiya Rojhilat - KODAR. Her wiha yek ji biryarên din ên girîng, guhertina serokê wê Ebdulrehman Hacî Ehmedî bû. Ev 10 sal bûn ku ew serokê PEJAK bû. Ebdulrehman Hacî Ehmedî li Almaniya bajarê Kolnê dijî. KODAR serokê PKK Abdullah Ocalan ji xwe re jî weke serok dibîne û konseya wê jî ji 19 kesan hatiye avakirin.

PYD biryara girtina Siûd Mele derxistiye

AVESTA KURD - PYD û asayîşa wê nehiştin sekreterê giştî yê Partiya Demokrata Kurdistanê - Sûriyê Siûd Mele ji Tirkiyê derbasî rojavayê Kurdistanê bibe... Çekdarên YPG yê ser bi PYD ve li ser sînorê di navbera rojava û bakurê Kurdistanê de,

rê li ber Siûd Mele girtin û gotin eger ku ew derbasî axa rojavayê Kurdistanê bibe ewê were girtin, ji ber ku PYD di derbarê wî de biryara girtinê derxistiye. Îro roja îne (09.05.2014) derdora nîvro, Hêzên çekdarên yê PYD, Siûd Mele û 2 kesên ku ligel wî bûn, hatine qedexekirin ku derbasî rojavayê Kurdistanê bibin. Siûd Mele, berî demê weke sekreterê Partiya Demokrata Kurdistanê-Sûriyê hatibû hilbijartin. Partiya PDK-S, ji yekêtiya 4 partiyan Kurdî pêk hatibû: (Her du baskên Partiya Azadî, Partiya Yekîti Kurdistanî û Partiya El Partî)

Îro 08/05/2014 pêncşem birêz Mesûd Barzanî Serokê Herêma Kurdistanê pêşwaziya Dr Sefa Nasredîn Wezîra Gihandin a Filistînê û Konsolê Giştî yê wî welatê li Hewlêrê kir. Li hevdîtinê de Wezîra Gihandin a Filistînê spasiya vê pêşwaziya germ kir ku li Herêma Kurdistanê li wan hatiye kirin û silavên Serokê Filistînê birêz Mehmed Ebas gihand Serok Barzanî. Her wiha balkişand li ser peywendiya dostaneya di navbera gelê Kurdistan û gelê Filistînê.

Îro 08/05/2014 pêncşem birêz Mesûd Barzanî Serokê Herêma Kurdistanê pêşwaziya Dr Sefa Nasredîn Wezîra

Peywendiyên Kurdistan û Filistînê nîrxandin

Gihandin a Filistînê û Konsolê Giştî yê wî welatê li Hewlêrê kir. Li hevdîtinê de Wezîra Gihandin a Filistînê spasiya vê pêşwaziya germ kir ku li Herêma Kurdistanê li wan hatiye kirin û silavên Serokê Filistînê birêz Mehmed Ebas gihand Serok Barzanî. Her wiha balkişand li ser peywendiya dostaneya di navbera gelê Kurdistan û gelê Filistînê.

Di derbarê serdana xwe ya Kurdistanê, Wezîra Filistînê xweşaliya xwe beramber pêşketina Herêma Kurdistanê ya li hemû waran de bi taybetî li warên dabînkirina aramî û

asayîşê de nîşanda. Hêvî xwest li warên cûda cûda li pêşketin û

Birêz Mesûd Barzanî Serokê Herêma Kurdistanê ji bilî bi

geşkirina Herêma Kurdistanê de hevkar bin.

xêrhatina şanda mîhvan silav û rêzên xwe ji bo birêz Mehmed

Ebas Serokê Filistînê bi şanda mîhvan ragihand û tekez li ser peywendiyekî dîrokî û dostane ya di navbera her dû gelê Filistîn û Kurdistanê kir.

Her li vê hevdîtinê de Serokê Herêma Kurdistanê amadehiya Herêma Kurdistanê ji bo karên hevbeş ya di navbera Filistîn û Herêma Kurdistanê de ragihand.

Li beşekî dinê vê hevdîtinê de Wezîra Gihandin a Filistînê behsa wan hewl û hengavan kir di derbarê aştiyanî ya navxweyî û hewlên ji bo pêkanîna Hikûmetekî yekgirtî ya Filistînî, Serok Barzanî jî hêvî xwest asayîş û aramî û pêşketin ji bo gelê Filistînê pêkbe.

Civîna hevbeşa Yekêtiya Ewropa û Kurdistanê

Li bajarê Hewlêrê, îro 9ê gulanê 2014ê, Felah Mistefa berpîrsê tîkeliyên derve yê hikûmeta herêma Kurdistanê pêşwazî li Yana Haypaşkova seroka şandeya sefirên Yekêtiya Ewropayê ku nûneratiya 28 welatên ewropayî dikin kir û di civînekê de rewşa herêma Kurdistan, Îraq û pêşhatên herêmî, hîlbijartinên Îraqê û tîkeliyên navbera Hewlêr û Bexdayê û rewşa penaberên surî yên li herêma Kurdistanê gotûbêj kirin. Yana Haypaşkova seroka şandeya Yekêtiya Ewropayê, di civînê de, amanca serdana xwe ya bo herêma Kurdistanê diyar kir û got ku, ew dê roja damezrandina Yekêtiya Ewropayê li herêma Kurdistanê pîroz bikin û ew dixwaz in ji nêzîk haydarî rewşa siyasî û emnî ya Îraq û herêma Kurdistanê bibin û li ser serdana xwe raporekê bi civata wezîrên derve yên Yekêtiya Ewropayê bidin. Wê, herwesa, kar û pîlanên Yekêtiya Ewropayê li Îraqê eşkere kirin.

Felah Mistefa berpîrsê tîkeliyên derve yê hikûmeta herêma Kurdistanê roja damezrandina Yekêtiya Ewropayê li

hemebr pêşat û pîrsên aktuel di rojê herîmê de berçav kir û got ku, herêma Kurdistanê dê li ser karwanê pêşketin û

şandeya mêvan pîroz kir û kêfxweşiya xwe li hember serdana şandeya sefirên Yekêtiya Ewropayê bo herêma Kurdistanê diyar kir. Mîstefa di axaftina xwe de siyaseta hikûmeta herêma Kurdistanê li

geşkirinê berdewam be û Yekêtiya Ewropayê dikare di warê alîkarîkirina gelên Îraqî de bi tyabetî di warê yasa, mafê mirovî û serxistina pîrosesa siyasî û hukumdariyê zêdetir rola xwe bibîne.

Mistefa tekîd li ser pêwîstiya vekirina ofîsa Yekêtiya Ewropayê li herêma Kurdistanê kir. Berpîrsê tîkeliyên derve ji şandeya mêvan re behsa tîkeliyên herêma Kurdistanê digel welatên cîran û civaka navdewletî kir got ku, hijmareke mezin ji welatên Yekêtiya Ewropayê konsulxane û ofîsên xwe li herêma Kurdistanê hene û tîkelî di swîyeyê baş dane.

Li dor rewşa penaberên surî û penaberên navxweyî, deverên diyên Îraqê, yên li herêma Kurdistanê, Mistefa got ku, heta nûha weke pêwîst hikûmeta herêma Kurdistanê alîkariya wan penaberan kiriye û daxwaz ji yekêtiya Ewropayê kir ku, zêdetir destê alîkariyê ji bo penaberan dirêj bikin.

Mistefa hêvî kir ku, encamê hîlbijartinên parlamentoya Îraqê bibe nexşerêyek ji bo pêkanîna hikûmetê hevbêş ku, tebîrê ji hemû pêkhatên Îraqê bike û mafê hemû alîyan parastî be û ew hikûmet bi destûra Îraqê û pîrensîpên hevbeşiya rasteqîne di desthilatê de û di dabeşkirina dahatiniyê de pabend be.

Amed (Rûdaw) - Kongreya Îslama Demokratîk ku ji aliyê Rêberê girtî yê PKKê Abdullah Ocalan ve hatibû pêşniyarkirin, bi tevlibûna 349 delegeyan li bajarê Amedê yê Bakûrê Kurdistanê dest pêkir. Kongre dê du rojan bidome. Kongreya Îslama Demokratîk, îro li Amedê dest pêkir. Nêzîkî 6 mehane amadekarî dihat kirin û ji welat û derveyê welat 340 delege tevli bûn. Hevserokê KCD'ê Ehmed Turk, hevserokên şaredariya Bajarê Mezin a Amedê Gulden Kîşanak û Firat Anli, şaredarê berê yê Sûrê Abdullah Demîrbaş, nivîsîfkar Ayetullah Khan, Ayhan Bîlgen, akademîsyona Bîlan Sanbur, îlahiyatvan Fadil Bedîrhanoglu, nivîskar Îhsan Elîaçîk, Huda Kaya, Doç Dr Îbrahîm Bor, Prod Dr Kadîr

Kongreya Îslama Demokratîk li Amedê dest pêkir

Yildirim, neviyên Şêx Saîd Kasim Firat, û gelek kesên din yên ji parlamenter û kesên ji derveyê welat hatibûn tevli bûn. Çapemeniyê eleqeyek mezin nîşan da. kongre bi xwendina Quranê dest pêkir. Piştî axaftinên vekirinê hat kirin. Li ser navê Komîsteya Kongreya Îslama Demokratîk Prof. Dr. Qadrî Yildirim axaftina vekirinê kir. Yildirim mijara 'Kurd û Îslamê, pîrgîrêka kurd û hakemiya îslamî' nîrxand. Yildirim li ser navê kurd sekinî û li ser welatê kurdan û Kurdistanê rawestiya. Piştî jî li ser îslambûna kurdan sekinî û got, kurdan di dema Hz. Omer de bi girseyî îslam nas kirine. Yildirim da zanîn ku piştî kurd bûne

musulman, xwe ji îslamê re feda kirine û her wiha di îslamê de li ser şer, aşî û agirbestê sekinî. Yildirim, her wiha diyar kir ku di Quranê û suneta Pêxember de yek ziman, yek nasname û yek reng tine û got, 'li şûna wê pir nasname, pir rengî û pir zimanî heye.

Rêveberê Kantona Cizîrê Nureddîn Şakîr jî axivî û di destpêka axaftin axwe de kêfxweşiya xwe ya bo tevlibûna kongreyê anî ziman û silavên Rojava ragihand û balkişand ser rewşa Rojava û got: "Bi xendek û dîwarên şermê dixwazin Rojava bifetisînin. Lîstik tînin. Serê mirovan tînin jêkirin. Hewcedariya Kurdistanê Rojava bi yekitiyê heye..."

Di dema axaftina Şakîr de li salonê demên hestiyar hatin

axaftinek kurt kir. Anli da zanîn ku gelek kêxweş û serbilindin ku ji konferansekê wisa girîng re malovaniyê dikin. Anli ji hemû

jiyîn û hevseroka şaredariya Amedê Gulden Kîşanak û jinan rondik barandin.

Piştî Şakîr, Firat Anli jî

delegeyan re dîspas kir û got bila kongre li civaka îslamê pîroz be. Hat zanîn, kongre dê du rojan bidome.

Mem û Zîn li Koçka Cemîlpaşa ji nû ve tî nivîsandin

Mem û Zîna Nivîskarê Kurd ê Klasîk Ehmedê Xanî dê ji aliyê Şanoya Bajar a Amedê (DBŞT) li Koçka Cemîlpaşa weke şanoya cîgehî bête pêşkêşkirin. Promiyerîya vê lîstîkê dê 10ê Gulanê roja Şemiyê bête kirin... Mem û Zîn, ji aliyê nivîskar Kawa Nemir ve ji bo şanoyê ji nû ve hate nivîsandin. Lîstîka ku Derhênerê Hunerê yê DBŞTê Ruknettin Gun serperîştîya wê dike derdikeve ser sehneyê. Ji bo mekanê vê lîstîkê Qonaxa Cemîlpaşa dê bête bikaranîn.

Derhêner Ruknettin Gun derbarê şanoyê de da zanîn ku wan xwest provaya wê ji bo şênîyên

taxê bikin û got, "Hem ji bo meraqa wan bête bicihanîn û hem jî spasî me xwest vê lîstîkê ewilî bo wan bileyîzin." Gun da zanîn ku ew ê bi 45 kesî derkevin ber şanohezan û bal kişand ku heta niha gelek versiyonên vê lîstîkê hatine lîstin û got ku ew ê şanoya cîgehî/mekanî biciribînin.

Gun weha axivî: "Sehneyên vê lîstîkê û lîstik û temaşe di nav hev de ne û sehne belavî hemû derên mekanî bûne. Bîner dê bi temaşeya xwe geştekê li wê serdema dîrokî ya nav vê qon-

axê bike." Gun bi bîr xist ku ew ê li gelek deverên welêt li mekanên gorî şanoyê vê şanoya xwe pêşkêş bikin û da zanîn ku li Cizîrê li Birca Belek û li Bazîdê jî Qesra İsaq Paşa ji bo leyîstina vê şanoyê guncaw in.

Bi baldarî temaşe kirin

Karakterê Mem Alî Tekbaş û yê Zînê jî Zelal Gökçe dilîzin her weha Yeşim Coşkun û Serhat Kural jî bi resq û dansa xwe dê beşdarî şanoyê bibin. Yavuz Akkuzu dê rola Bêko bigire ser xwe û heçî Mîrê Sêvdîn e ew jî Kemal Ulusoy dilîze. Lîstik piranî ji stranan pêk tê û li gorî forma devera Botan tîne pêşkêşkirin. Hêjayî gotinê ye, şênîyên taxê ji lîstîkê kêfxweş bûn.

Nemir: Mem û Zîn çîrokeke saxlem e

Kawa Nemir da zanîn ku Mem û Zîn yek ji çîroka sereke ya wêjeya kurdî ye û weha axivî, "Ji serdema mîtolojîk bigire heta

deqên modern deqên avaker ên kanon hene. Hemî deqên kurdî bandor ji Mem û Zînê girtiye. Ji bo vê jî Mem û Zîn deqeke xweserî Kurdistanê ye." Nemir diyar kir ku Mem û Zîn hem bo wêjeya kurdî hem jî ya cîhanê gelekî girîng e û got, "Li hemû zemanan yek ji çîrokên herî sereke ye. Bi forma mesnewî hatiye nivîsandin, deqeke saxlem e. Ji bo kurdan jêderkeke neteweyî ye." 10ê Gulanê roja Şemiyê saet 19:30ê promiyerîya lîstîkê tê kirin û meha pûşperê 15 caran dê derkeve ser sehneyê. Her weha meha îlonê jî dê pêşandana lîstîkê berdewam be.

PUKmedia-Ş.B.A
Babeta peywendîdar

Erê, piştî ku xeta tirênê (Berlîn - Bexdayê) hat danîn, me ji hev re got; Serxetî û Binxetî, belê pêwendiyên me wek berê bi hev re man. Wek heyamê berê Menderî ji Serxetê dihatin ava bîra Doda a jorî, pezê xwe tanîn nav firêzeyên Doda, Sada û Çewdara.. Bihara pêre-kên wan dihatin kerengan ta ku digihan tixûbê gundê Rengo. Dodayî jî wek heyamê berê keriyên pezê xwe di birin Serxetê; newala Stîlîlê, hêrik û qelaçên derdora Menderê, Zorava û

Ji romana min a bi navê (Beriya Mêrdînê; Doda û Qamişlo)

Sirêçkê ji bo çêrê.. Çûn û hatina herdu rexên xeta hesin wek berê bû, niv nor-

mal bû. Lê bi demê re, bi dagîrkirina Fransizan ji Sûriyê re, ew xeta hesinî di

navbera dewleta Fransî di Sûriyê de û dewleta Tirkîyê de bû sînora û hin bi hin xelkên herdu rexên xetê dûtî hev ketin. Nexasim piştî ku sînora bi du xetên tîlên bi dirî li seranserî xeta hesin hatin danîn û qereqolên leşkerî ji rex herdu dewletan ve li seranserî sînora hatin ava kirin. Ji wê hingê ve çûn û hatin bû qedexa. Bû bi dizî, bû bi qaçaxî ta ku di sala 1958 an de li gor peymana di navbera Sûriyê û Tirkîyê

de, sînora bi mayîn, bumbe û tîlên bi dirî yên nû hat dorpêçan kirin.

Dema ku mayîn di sînora de diçandin ez zarok bûm, min jî bi mezinan re ji ser girê Doda li wan temaşe dikir, mezinên gund ji hev re digot; bumbe û mayînen wan wek misîna ne.. Hinadigot; wektasane û hinadigotinmayînenbibenik in, wekdavika ne.. Lêpiştî-danînamayînan, ewçûn û hatin hat birrîn; hevdtin, çûn û hatinbûqedexa û bi

Konê Reş,

qaçaxî.. Berêjîqedexebûlê-newihaasê, dijwar û bi xwînbû.. Vêçaqaçaxiyê bi renekî din destpêkir..

Bi hayê derbasbû-namirovekîboserxetê û vajîwêbihatîrbû..

Parastina mafê jinan

Li Başûrê Kurdistanê parastina mafê jinan di berpirsîyara hêja bi rêz Şarmen xanimê gelekî bi rê û pêk didome. Şarmen xanimê ragihand got, dema kû pevendi ya jinê di astengî yê de hebê, em bi lezgîni dighîjî wan, ji aliyê zilama ve bê êrîşkirin,

desthildan an jî bi hawakî din bê astenkirin em tîma an polîsan dişin û wê jinê dixin bin parastina xwe . rêveber diçin nik wan êrîşî , mişkule çine li gor wê di axifin. Tehqîqatê dikin kî suçdare bo aşitî û sil-ametiyê. Ger pisgirêk çareser bibin dikin kû neye

çareserkirin li gor wê em dest didin ser jinê û tînin malê parastinê zîlam jî li gor reş û wê ceza dibe ceza peran an jî ceza binçavkirine malê parastinê weşartîne.

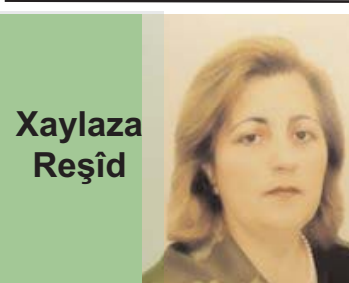
Kesek ciyê wan nizanin ji ber kû ti zirar negîje wan , 27 nivisgeh û 6 rêveberî yên me hene, em heman Telefonan giring digrin

ez bi xwe telefona di bersivnim û li gor wê tîkîliyê datinin. Gelek telefon jiwere tîna an na ? Belê carna hinek jin ditirsin anjî fedî dikin lê kû hinek agahiyê bidin me em lîkolînî yê dikin dişopînin û rastbe em wan jî dixin binê parastinê , lî livir jî carna kû jinekêre telefonê bi şaşitî were dibe pisgirêkek gevr

di nav jin û mîr de yanî dibe dewa namusê.

Em vî mijarê jî dişopînin şaşitîyan derdixin holê serast dikin. Gelek car dibin maniê kuştinê. Li gor kû Şarmen xanimê axifî .parastinê giring heye mafê jinan tê parastin em dibêjin serkeftin jiwere . karekî pîroz dikin.

Zinet Dinçer (Hewler)

Xaylaza Reşîd

Hîvya sava

Hîvya sava qure qure
Dilê vekirî dikene

Per tune ye pê bifire
Zane dînim û evsene.

Wele, dibê rastiyê dîne
Dil kirye baxçê vekirî
Her kesî xwe dihesîne
La qeliyê, çima namrî?

Nikarim ez dil sepekim,
Min go, hîyvê loma neke
Bihêl kula eşkerekim
Bila dinya kulê sehkê.

Aramiya Azadiyê

Ey xewna kûr
dema hemî hêvî
bi dawî dibin
dilê min
heta li ser tarîtiyê jî dişewite
bi vî ronakiya zuha
wek leylandê
li ser xakê.

Ey welatê yekem
û dûmahî
hêştî jî ez
bi aramiya azadiyê
zengilên hevghîrî lîdîdim.

Bi Xemgînî Derbasbû

Dî gel te ey delalê min
min jiyana xwe dirkand
û wateya temenê xweyî wenda dît.

Dilşa Yûsûf

Lê belê
her tişt bi xemgînî derbasbû
wek şopa cengê
li ser xakê.

Opozîsyona Sûriyê li taxa Zehra ya Helebê pêşdikeve

Hewlêr (Rûdaw)- Çalakvanên ser bi opozîsyona Sûriyê ve ragihandin ku hêzên opozîsyonê pêşketinên nû li taxa Zehra ya bajarê Helebê bi dest xistine.

Li gorî zaniyariyên çalakvanan, di encama şer û pevçûnên dijwar de, hêzên opozîsyonê 13 leşkerên rejîmê kuştine û dest danîne ser tibabeke mezin ji çek û cebîlxaneyan û hinek xalên nû kontrol kirine. Çalakvanan dan zanîn ku di operasyonên lîgerîna de li taxa Zehra, hêzên opozîsyonê 5 leşkerên rejîmê dîl girtine. Ji aliyê xwe ve torek medyayî ku ji rejîmê ve nêzik e diyar kir ku rêbenda hêzên hikûmeta Sûriyê li çerxerêya Qurtûba nehişt ku niştêcî tîştên malên xwe bi taybetî amûrên elektrîkî bi xwe re derbixin. Çalakvan dibêjin ku ev yek nîşaneke ku "şebîheyên rejîmê xwe hazir dikin ji bo ku malên niştêciyan talan bikin".

Hewlêr (Rûdaw)- Parlamenterekî Partiya Demokrat a Kurdistanê (PDK) dest ji kar kişandiye û biryar e daxwaza wî di civîna bê ya Parlamentoya Kurdistanê de deng li ser bê dayîn. Li gor zaniyariyên Tora Medyayî ya Rûdawê, parlamenterekî PDKê Nûrî Heme Elî ji ber sedemên taybet bi xwe, dest ji kar kişandiye û ji serokatîya parlamentoyê

Parlamenterekî PDKê dest ji kar dikişîne

xwestiyê ku dest ji kar kişandina wî bixe karnameya parlamentoyê. Heme Elî herwiha nameya dest ji kar kişandina xwe ji polît-bîroya PDKê û ofîsa Nêçîrvan Barzanî re şandiye. Duh şemiyê hat gotin ku parlamenterekî PDKê Sîrac

Ehmed Mihemed biryar wî ji Rûdawê re tekîd kir ku daye dest ji kar bikişîne, lê wî ti biryareke wiha nedaye.

Li Feloce 55 çekdarên DAİŞ hatine kuştin

Li bajarê Feloce operasyonên hêzên ewlekariyê li dijî rêxistina terorê DAİŞ hêja berdewam dikin. Jêderêkê ji wezerata naxwe ya Êraqê îro şemiyê 10 / 5 / 2014'ê, did a xuyaniyekê de ji PUKmedai yê re ragihand ku hêzên ewlekariyê li Parêzgeha Enbar di çerçoveya du rêgehên de li dijî rêxistina terorê DAİŞ dest bi opereyonan kirine û

ji duh nîvro ve 35 çekdarên rêxistina terorê, 3 qenas û 3 otombêlên tîxistinê şewitandine, her wiha li rojavayê Feloce li devera Filehat 3 bombeyên çandî ji hev xistine. Her wiha ji aliyêkî din ve jêderê da xuya kirin ku li Amiriya Feloce hêzên ewlekariyê 5 cihên veşartî yên rêxistinê dîtin û rûxandin, 17 terorîst kuştin, hejmare çek ji hev xistin û otombêlekê ji cureya KIA rûxand.

Şandeke kantona Cizîrê diçe Ewropayê

Hewlêr (Rûdaw)- Şandeke rêveberiya kantona Cizîrê ya ku ji aliyê PYDê û hevlabendên wê ve hatiye avakirin, duh gihîştê bajarê Silêmaniyê û biryar e di van du rojan de bi serdanekê biçe Ewropayê.

Wezîrê derve yê kantona Cizîrê Salih Gedo ji Tora Medyayî ya Rûdawê re ragihand ku şanda wan

niha li bajarê Silêmaniyê ye û wê di van du rojan de ber bi Ewropayê birêvekin û ligel berpirsên Yekîtiya Ewropa, Îtalya û Almaniya bicive. Gedo diyar kir ku şanda wan li ser vexwendina çend parlamenterekî ewropî wê destpêkê biçe Belcîka û li wir ligel berpirsên Yekîtiya Ewropayê bicive. Bi gotina Gedo, "piştî Belcîka, şanda wan dê li ser vexwendina wezarta derve ya Îtalya biçe Romayê û ligel berpirsên

wê wezaretê bicive".

Wezîrê derve yê kantona Cizîrê aşkere kir ku şanda wan li ser vexwendina çend parlamenterekî ewropî wê destpêkê biçe Belcîka û li wir ligel berpirsên Yekîtiya Ewropayê bicive. Bi gotina Gedo, "piştî Belcîka, şanda wan dê li ser vexwendina wezarta derve ya Îtalya biçe Romayê û ligel berpirsên

Polîtburoya YNKê helwesta xwe li ser hikûmetê diyar nekir

Hewlêr (Rûdaw)- Êvara îro, 10.05.2014, civîna polîtburoya Yekîtiya Nîştîmanî ya Kurdistanê (YNK) bi mebesta gotûbêjîkirina helwesta xwe li himber beşdarîkirin di kabîneya heştem ya hikûmeta Herêma Kurdistanê de, bidawî hat.

Li gor nûçeyê malpera fermî

ya melbenda yek ya YNKê, polîtburoya YNK pîrsa biryardan li ser beşdarîkirin yan beşdarînekirin di pêkanîna hikûmetê de avêt ser milê encûmena serkirdatiya xwe. Endamê polîtburoya YNKê, Rîfeat Ebdullah derbarê mijarên din ên civîn de ragihand ku wan pêkanîna wezareteke nû ya bi

navê "Wezaretê Asasiyê" ya Herêma Kurdistanê û dayîna wê bi YNKê jî gotûbêjî kirine.

Ebdullah aşkere jî kir ku pêşniyaza damezrandina wezaretê asasiyê pêşniyaza PDKê bû. Ji aliyê din ve navhatî da zanîn ku di wê civînê de behsa diyarkirina kesekî bo

posta cigirê serokwezîr û sekreterê Parlamentoya Kurdis-

tanê nehat kirin. Wî endamê polîtburoya YNKê aşkere kir ku heta niha wan biryar li ser beşdarîkirin yan beşdarînekirin di hikûmetê de nedane.

Rîfeat Ebdullah ragihand jî ku roja Duşemê dê encûmena serkirdatiya YNKê bicive û birayara dawî li ser çawaniya beşdarîkirina YNKê yan jî nebeşdarîkirina wê di hikûmetê de bide.

Hasta hükümlülere e-kelepçeli tahliye

Hasta hükümlülerin 'elektronik kelepçe'yle tahliye edilmesinin sağlanabileceği belirtiliyor. Hükümetin çocuklara karşı işlenen suçlarla cinsel istismar suçları hakkında hazırladığı tasarıya sürpriz düzenlemeler eklendiği ortaya çıktı. Yapılan çalışmaya göre yeni pakette hırsızlık suçlarında cezaların artırılması, "tehlikeli" olduğu gerekçesiyle tahliye edilmeyen hasta hükümlülere "elektronik kelepçe" ile tahliye imkanı getiriliyor.

Kemal Göktaş'ın Milliyet'teki haberine göre, tutuklamayı zorlaştıran 3. yargı paketinin yürürlüğe girmesinin ardından "organize" olmayan hırsızlık suçlarında artış öngörüldü. Özellikle ev, işyeri ve otomobillerden yapılan hırsızlıklarda cezaların caydırıcı olmaması ve cezaevlerinde aşırı kalabalığı azaltmak için getirilen "denetimli serbestlik" hükümleri de bu suçu işleyenlerin kısa sürede serbest kalmasının önünü açtı. Ayrıca hükmün açıklanmasının geri bırakılması, erteleme, paraya çevirme gibi uygulamalar da cezaların caydırıcılığını ortadan kaldırdı. Türk Ceza Kanunu'na göre basit hırsızlık suçunu işleyenlere 1 yıldan 3 yıla kadar; kamu kurumları, kilitli yerler, toplu

ulaşım araçları ve açıkta kullanılan eşyayı çalanlara 2 yıldan 5 yıla kadar; kapkaç ve yankesicilik suçları ile kilit açarak, bilişim sistemleri kullanılarak, işlenmesi halinde

3 yıldan 7 yıla kadar hapis veriliyor. Bu cezaların genelde alt sınır baz alınarak uygulanması ve tutuklu yargılama yoluna gidilmemesi eleştiri konusu yapıyor. Hırsızlık suçlarında cezaların az olduğu eleştirileri üzerine başlatılan çalışmada hırsızlık suçunda tutuksuz yargılamanın önüne geçilmesi ve cezaların caydırıcı olması hedefleniyor.

Talepler reddediliyordu

Pakete konulacak önemli düzenlemelerden biri de daha önce de yasal değişiklikler yapılmasına rağmen çözülemeyen ve Kürt sorununun çözüm sürecinde de ciddi bir sıkıntı haline gelen hasta mahkumların tahliyesi ile ilgili olacak.

Hasta mahkumların tahliye edilmeleri konusunda yaşanan sıkıntıların aşılması üzerine geçen yıl yasal düzenleme yapılmıştı. Buna göre eskiden cezaevinde kalamayacak durumda olmanın belirlenmesi için aranan "hayati tehlike" kriteri yerine, "yaşamını tek başına idame ettirememesi" kriteri getirildi. Ancak cumhuriyet savcılarının geniş bir takdir yetkisi tanınarak toplum güvenliği bakımından tehlikeli kabul edilecek mahkumların hastalığına rağmen tahliye edilmemesi düzenlenmesi de yasaya konuldu. Bu hüküm gerekçe gösterilerek Mardin Cezaevi'nde hükümlü olarak bulunan Ramazan Özalp, Adli Tıp Kurumu'nun cezaevinde kalamaz raporu vermesine rağmen tahliye edilmedi. Beklenen diğer tahliyeler de gerçekleşmedi.

HDP'nin Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'e sunduğu raporda da 619 hasta mahkumun ismi yer aldı. Raporda Adli Tıp

ve sağlık kurumlarının, "sağlık nedeniyle cezaevinde kalamaz" yönündeki raporlara rağmen, savcılıkların, "dağa çıkabilir, toplum açısından güvenlik riski oluşturuyor" şeklindeki kararları yer aldı. Bu durumdaki mahkumların, "elektronik kelepçe" ile tahliye edilebilmesine olanak sağlayan bir düzenlemenin tasarısı konulacağı belirtildi. Bu arada Adalet Bakanlığı'nın üzerinde çalıştığı sürpriz bir düzenleme ise son anda paketten çıkarıldı.

Hatip Dicle ve Mirzabeyoğlu çıkarılır

HDP'nin Gül'e sunduğu raporda İBDA-C davasında ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası alan Salih Mirzabeyoğlu'nun psikolojik rahatsızlıkları olduğu, KCK ana davası kapsamında Diyarbakır Cezaevi'nde tutuklu bulunan eski DEP Milletvekili Hatip Dicle'nin "kalp hastası" olduğu belirtiliyor. Mirzabeyoğlu'nun ismi İHD'nin daha önce açıkladığı durumu acil olan 162 kişilik hasta mahkum listesinde de yer almıştı. Tasarının yasalaşması halinde Dicle ve Mirzabeyoğlu'nun da elektronik kelepçe ile ev hapsine alınması olasılığı ortaya çıktı. Listede sol örgütler, KCK, PKK ve adli davalardan dolayı mahkum olan çok sayıda kişinin de ismi yer alıyor.(t24)

Lice Belediyesi Eşbaşkanı'na 4 yıl hapis cezası

Hakkında 'örgüt üyesi olmakla birlikte örgüt adına suç işlemek' suçlamasıyla dava açılan Lice Belediye Eşbaşkanı Rezan Zuğurlu, 4 yıl 2 ay hapis cezasına çarptırıldı. Amed'de 2010 yılında üniversite öğrencileri tarafından düzenlenen bir etkinlik sonrası çıkan olaylara katıldığı gerekçesiyle hakkında 'örgüt üyesi olmamakla birlikte örgüt adına suç işlemek' suçlamasıyla dava açılan Lice Belediye Eşbaşkanı Rezan Zuğurlu, 4 yıl 2 ay hapis cezasına çarptırıldı. Amed'deki Cumhuriyet Başsavcılığı, yerel seçimlerde aday gösterildiği Lice'den belediye eşbaşkanı seçilen Türkiye'nin en genç belediye başkanı Rezan Zuğurlu hakkında 2010 ve 2011 yıllarında düzenlenen 3 ayrı gösteriye katıldığı gerekçesiyle 2012 yılında soruşturma başlattı.

15 Mayıs 2012 tarihinde tutuklanan ve 13 ay tutuklu kaldıktan sonra serbest bırakılan Zuğurlu hakkında Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından 35 yıla kadar hapis cezası istemiyle dava açıldı.

Hazırlanan iddianamenin kapatılan 4. Ağır Ceza Mahkemesi'nce kabul edilmesinin ardından Zuğurlu'nun yargılanmasına 2012 yılında başlandı. Yargılamayı yapan mahkeme Rezan Zuğurlu'yu "örgüt üyesi olmakla birlikte örgüt adına suç işlemek" suçundan 5 yıl hapis cezasına çarptırdı. Bunun üzerine Zuğurlu'nun avukatı, eksik soruşturma yapıldığını ve yapılan gösterilerin talimatının örgüt tarafından verildiğine dair delil bulunmadığını gerekçe göstererek, kararı temyize götürdü. Başvuruyu inceleyen Yargı-

tay 9. Ceza Dairesi, temyiz talebini haklı buldu. Yargıtay, davada eksik soruşturma yapıldığı gerekçesiyle kararı bozarak yerel mahkemeye geri gönderdi.

Dosyanın Yargıtay 9. Ceza Mahkemesinde bozulmasının ardından Zuğurlu'nun yargılanmasına yeniden başlandı. Zuğurlu'nun yargılandığı özel yetkili mahkeme kapatıldığı için dava 2'nci Ağır Ceza Mahkemesinde görüldü.

Bugün görülen davada söz alan Zuğurlu'nun avukatı Habibe Danışman Deyar, "Yargıtay bozma ilamında belirttiği üzere müvekkilimin olay tarihinde düzenlenen gösterilere katıldığı ve bu katılma eyleminin örgüt talimatları doğrultusunda gerçekleştiği iddia olunmuştur. Ancak Yargıtay ilamında da belirtildiği

üzere söz konusu protestolar 19.10.2012 tarihinde gerçekleşmiş, ancak bu protestoların

nedeni 19.10. 2000 tarihli meydana gelen olaylardır. Söz konusu olaylar ile ilgili Tabipler Birliği, Mazlum-Der gibi bir çok STK kuruluşu kınama ve açıklamada bulunmuştu. Söz konusu olaylar ceza evlerinde bulunan devrimci sol örgütlere karşı gerçekleşmiştir. PKK ile bir alakası yoktur. Dosyada müvek-

kilimin söz konusu eylemin PKK adına gerçekleştirdiğine dair delil yoktur. Müvekkilimin beraatını talep ediyorum" dedi.

Duruşmaya kısa bir ara verdikten sonra kararını açıklayan mahkeme heyeti, Lice Belediye Başkanı Rezan Zuğurlu'nun "örgüt üyesi olmakla birlikte örgüt adına suç işlemek" suçlamasıyla 5 yıl hapisle cezalandırılmasına karar verdi. Sanığın yargılama aşamasındaki davranışlarını hafifletici sebep sayan mahkeme, Rezan Zuğurlu'nun cezasına 4 yıl 2 aya indirdi.

Öte yandan mahkeme kararında, "Örgüt üyesi olan sanık" dediği Rezan Zuğurlu hakkında "mükerrirlere özgü infaz rejiminin ve cezanın infazından sonra denetim tedbirinin uygulanmasına" ifadeleri kullanıldı.

Mehmet DEMİR / ANF

Norşin'in BDP'li belediye eşbaşkan adayları Mehmet Emin Özkan ve Nazime Arvas, AKP'nin hilelerine rağmen 1 Haziran'da yapılacak seçimden zaferle çıkacaklarına inandıklarını belirtti.

30 Mart yerel seçimlerinde BDP'nin kazandığı Bitlis'in Güroymak (Norşin) İlçesi, 1 Haziran'da seçimlerin yenileneceği merkezler arasında. Dört kez yapılan oy sayımında BDP 32 oy farkla kazandı, ancak AKP'nin İl Seçim Kurulu'na yaptığı itiraz sonucu belediye başkanlık seçimi iptal edildi. BDP, 2009 yerel seçimlerinde olduğu gibi bir kez daha belediyeyi kazanmayı hedefliyor. Seçim çalışmaları kapsamında ikna ve mahalle komisyonları kurulurken; Bitlis, Hizan, Mutki, Yolalan ve Ovakışla'nın BDP'li belediye eşbaşkanları da her gün mahallerde çalışma yürütüyor. Belediye başkanlığına ilçe kaymakamının vekaleten baktığı ilçede çalışmalarını hızla yürüten BDP Güroymak Belediye Eşbaşkan Adayları Mehmet Emin Özkan ve Nazime Arvas, 1 Haziran'da BDP'nin seçimlerden tekrar zaferle çıkacağını söyledi

BDP Norşin'de zaferden emin

AKP provokasyon peşinde
İlçe halkının kendilerine yapılan haksızlığı kabul etme-

yeniden halkı ayrıştırmaya yönelik girişimler içerisinde olduğunu söyledi. Özkan, AKP'li adayın

diğini ifade eden Özkan, AKP'lilerin de ilçede huzursuzluk yaratmaya çalıştığını anlattı. Daha önceki dönemlerde 27 yıllık belediye başkanlığı yapan mevcut AKP adayının bu süre zarfında halkı ayrıştırdığını, BDP'nin 5 yıllık belediye başkanlığı döneminde yaratılan bu ayrıştırmayı ortadan kaldırdığını dile getiren Özkan, seçim hazırlıkları süresince sonra AKP'li adayın

belediye başkanlığı döneminde, kendi saltanatını kurduğunu, tüm kaynakları kendisine ve çevresinde bulunan belli zümrenin hizmetine koyduğunu aktardı.

Eğitim Evi'ni yaktılar

30 Mart yerel seçimlerinin ardından AKP'lilerin BDP tarafından inşa edilen Eğitim Destek Evi'ni yaktığını hatırlatan Özkan, AKP'li adayın seçim propagandaları kapsamında ilçeye yük-

sek okul getirmeyi vaat ettiğini aktararak, "Bu zat insanların eğitim gördüğü Destek Evi'ni yakıyor, bir de yüksek okul açacağını söylüyor. Bu ne yaman çelişki. Mademki insanların bilinçlenmesini istiyorsun o zaman neden Destek Evi'ni yakıyorsun?" diye sordu.

İki haftadır çalışıyorlar

Diğer Eşbaşkan adayı Nazime Arvas da 1 Haziran'da tekrar edilecek yerel seçim çalışmaları kapsamında iki haftadır mahalle mahalle, ev ev dolaştıklarını, çalışmalarında da verim aldıklarını kaydetti. 30 Mart seçimlerinde isim benzerliğinden dolayı Büyük Birlik Partisi (BBP) ve Bağımsız Türkiye Partisi'ne (BTP) yaklaşık 400 oy çıktığına dikkat çeken Arvas, bu yanlışlığın giderilmesi amacıyla halkı bilgilendirdiklerini ve uyardıklarını söyledi. AKP'nin ilçede kirli bir siyaset yürüttüğünü kaydeden Arvas, AKP'lilerin kadınların BDP'ye gitmesinin "günah" olduğu yönünde kara propaganda yaptığını da aktardı. Kadınların eşbaşkanlık sisteminden umutlu

olduğunu dile getiren Arvas, özgür ve demokratik bir yaşam için ilçe halkının BDP'ye oy vermesi gerektiğini sözlerine ekledi.

Mahalle mahalle toplantı

BDP Norşin İlçe Örgütü, seçim çalışmaları kapsamında mahallelerde düzenlenen toplantılarda halkla bir araya geliyor. Önceki gün Nurtepe ve Şirintepe mahallelerinde halk toplantısı gerçekleştirildi.

Nurtepe Mahallesi'ndeki toplantıya, Güroymak Belediye Eşbaşkan adayı Nazime Arvas, Bitlis Belediye Başkanı Hüseyin Olan ve BDP PM üyesi Fesih Üzel'in yanı sıra aralarında din alimlerinin de bulunduğu yüzlerce yurttaş katıldı. Şirintepe Mahallesi'ndeki BDP seçim irtibat bürosunda yapılan toplantıya ise aralarında kadınlarında olduğu yüzü aşkın yurttaşın yanı sıra BDP Kadın Meclisi Koordinasyon üyesi Aynur Aşan, HDP Bitlis Milletvekili Hüsamettin Zenderlioğlu, BDP Güroymak İlçe Başkanı Hakan Tadić katıldı. Seçim hilelerine karşı duyarlılık çağırısı yapılan toplantılarda, halka partilerine, özgürlüklerine sahip çıkma çağırısı yapıldı.

YENİ ÖZGÜR POLİTİKA

Abdullah Öcalan, Diyarbakır'da düzenlenen Kürdistan Demokratik İslam Kongresi'ne gönderdiği mesajda, çoğulcu, demokratik, eşit ve özgür bir İslami birlikten bahsetti. Abdullah Öcalan, Amed'de düzenlenen Kürdistan Demokratik İslam Kongresi'ne gönderdiği mesajda, çoğulcu, demokratik, eşit ve özgür bir İslami birlikten bahsederken, "İslami diyarların genelinde olduğu gibi, Kürdistan'da sürekli yeni bir İslami kurumlaşmaya şiddetle ihtiyaç vardır" dedi.

Öcalan'ın kongrede okunan mesajı: Mümin kardeşlerim;

İslam'ın ana merkezlerinde büyük bir savrulmayı, ihanet ve isyanı yaşarken, "Kürdistan" ve "Demokratik" kavramlarını, eksik ve yanlış anlamada yol açabileceğinin bilincinde olarak yine de daha büyük yanlışları önlemek ve özdeki doğrulara yol açmak açısından kullanmaktan çekinmedim. Özellikle İslam'ın iki büyük merkezi olarak kendini günümüze de dayatan iktidarcı Arabi Selefi akımlarla İranî Şia akımların devletçilik bağlamında yol açtıkları büyük tahribatlara karşı mekan halk ve demokrasi merkezli kavramlarla mücadele bayrağı açmayı aynı dinin özündeki doğruya sadakatle bağlı olmanın gereği saymaktayım. İki iktidarcı devletçi merkeze karşı demokratik ve mekan merkezli karşı çıkışların en büyük toplumcu, ahlaki ve politik ifadesi olarak İslami yanıt aramayı bulmayı ve iradeleştirmeyi kongrenizin en temel görevi saymakta ve selamlamaktayım.

Her iki ana merkezci iktidarcı ve devletçi akım, kapitalist emperyalist yükseleşin bağlamında gelişmiş olup dönemin egemen saltanat bloğu olan Osmanlı İmparatorluğu'nun çöküşünde kullanılmıştır. Özellikle yeni dünya hegemonu olarak yükselen İngiliz İmparatorluğu tarafından. Halen de sıkı sıkıya kullanma durumu devam etmektedir.

Her iki merkez de milliyetçilik mikrobunu İslam'ın özüne karşı sonuna kadar kullanmışlardır. Kendi ulus devletlerini doğuşunda kapitalist emperyalizmin ana zor kavram ve uygulaması olan ulus devletçi sistemi en zorba tarzda kendi halklarına zalimce dayatmaktan asla tereddüt etmemişlerdir. Halbuki islami ümmet anlayışı öz itibarıyla ulus devletçilikle asla bağdaşmaz.

Zaten İngiliz İmparatorluğu İslam ümmetini parçalamak için ulus devletçiliği, onun başat ideolojisi milliyetçiliği çok bilinçli olarak İslam ümmetinin bağına, beynine ve rahmine yerleştirmiştir. Son 200 yıllık tarih bir nevi İslam'ın mekanlarında ve halklarında İslam'ın bütün değerlerini neredeyse onulmaz bir biçimde tahrip etmiştir.

Mümin Kardeşlerim;

İslam gerçekten din adına söylenebilecek en son evrenselliği temsil etmektedir. Hem dili hem de felsefesi sayesinde önemli bir evrensellik kazanmıştır. Bundan kuşku yok. Ama çok önemli bul-

duğum bu aynı felsefenin dini yeni İslam'ın bir de "tekil" kavramı itibarıyla ifade ettikleri ve yaşamsallaştırdıkları gerçekliği vardır. Evrensel yan kendini

"Allahın birliği" olarak güçlü ifade ederken, muazzam bir külliyyata kavuştururken bunun üzerinden inşa edildiği "tekiller" üzerinde aynı önemle durulmamış çok sayıda eksik, yanlış, çatışmacı yorum ve uygulamalara tabi kılınmış, oluruna bırakılmıştır. Temel görevlerimizin başında mekana ve zamana bağlı olmayan Allah'ın nasları kadar önce oluşturulan tekil nasları da aynı sorumluluk ve yetkinlikle ele almalı ve haklarını teslim etmeliyiz. Bilimsel ifade ile söylersem; genel ilkelerin somut uygulanışını adil ve özgürce başarmalıyız. Daha somut olarak genelde tüm canlılara özelde insana özgü topluluklara İslam evrenselliğinin özünde yatan adil ve özgürce yaklaşımları uygulamalıyız. Kul hakkı yememek ve karıncayı ezmekle dile getirilen budur. Ama iki zalim merkezden kaynaklanan "Hizbulah" ve "El Kaide" bozguncuları arasında kapitalist hiçleştirmenin İslam ümmetinin başına bela ettikleri güncel faşizmi temsil etmektedirler. İdam sehpaları kelle koparmalarıyla korkunç faşizmi başta Kürdistan halkı olmak üzere tüm İslam olan ve olmayan halklara, insanlara karşı uygulamaktadırlar. Otoriter laikçi ve milliyetçi faşizmin dünün ve bugünün halen acımasızca uygulanan devletçi faşizmi iken sözde daha güncel ve radikal dinciliğin faşizmi de bu adı geçen akım ve partiler eliyle olmaktadır.

DİNCİ GEÇİNER İKİ ANA MERKEZLİ SAPKINLIK

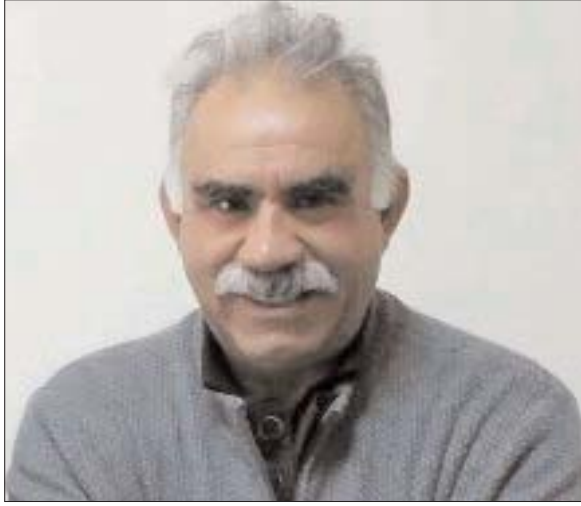
Değerli Mümin Kardeşler;

Kürdistan'daki özgürlük hareketi asla ne bu otoriter laikçi milliyetçi ne de radikal dinci geçinen iki ana merkezli sapkınlığa düşmeyecek ve fırsat tanımayacaktır. İnanıyorum ki temsil ettiğiniz özgürlük hareketi her türlü milliyetçi dinci cinsiyetçi bilimci geçinen kapitalist, ataerkil, iktidarcı anlayış ve uygulamalara karşı radikal demokrasinin ve özgür mekanı kendisi olacaktır. Çağdaş İslami ümmetin "millet birliğini" anlamalı buluyorum. Ama bu asla "Tek devlet, tek millet, tek bayrak" zirvalmaları anlamına gelmemektedir. Tersine, ilgili ayetteki "birbirinizi tanıyasınız diye sizi farklı kavimler halinde yarattık" hükmü gereğince ÇOĞULCU DEMOKRATİK EŞİT VE ÖZGÜR bir İslami ve birliğinde olan diğer kavimlerin "milletler birliğini" ifade etmektedir. Kongrenizin hem İslam'ın evrenselliği hem tekilliği bağlamında gerek İslami Milletler Birliği

gerekse bağındaki çoğulculuğun ifadesi olan her mezhebi tekiler sorununa doğru yaklaşımlar ve uygulama esaslarını gerçekleştireceğine dair inanç ve umudu-

mu ifade etmek isterim.

Hareketimizi batının ideolojik hege-

monyasının bir sonucu olan dini-laik ikilemine boğmamak esastır. İslam'ın kendisini dini laik bağlamına sıkıştırmak da bence yanlıştır. İslam'daki yaşam bütünlüğünü bozmaktır. Ayrıca sanki modaymışcasına İslami kriterleri kılık kıyafetler üzerine tanımlama dar pozitivist yaklaşımlardan öte bir anlam ifade etmez. Eğer illa genel bir güncel İslami tanımlamada bulunma gereği varsa bunu kültürel İslam olarak belirlemek kanımca herkesi içermesi nedeniyle doğruya daha yakındır. Kültürel İslam'la kast edilen hem gerçekleşmiş hem de anlamını sürdüren İslam toplumu olmaktadır. Unutmamalıyız ki İslam doğduğunda şekli şartlar, ibadet biçimleri bugün yüklenmeye çalışılan katı anlamlardan bir hayli uzaktır. İlk söz "OKU" idi. Yani anlamla ilgiliydi. Esas olan da budur. Bu husus rahatlıkla günümüz için de geçerlidir.

Günümüz için İslam'ın anlamı dolayısıyla tanımı tarihi toplumsal bir gerçeklik olan İslam toplumlarında adil demokratik özgür kriterleri geçerli kılma ve bunun için cihadı ekber ve cihadı şurayı yani sürekli eleştirel ve özeleştirel yaşamaktır. Diğer bir deyişle nefis ile mücadeleyi dıştan gelen şer güçlerine karşı daimi kılmaktır.

Saygıdeğer mümin kardeşlerim;

Kongrenizin genel hatlarıyla ifade etmeye çalıştığım anlamı kadar sürekliliği ve bundan sonraki kurumsallaşması daha da önemli bir görev olarak önümüzde, önünüzde durmaktadır. İslami diyarların genelinde olduğu gibi, Kürdistan'da sürekli yeni bir İslami kurumlaşmaya şiddetle ihtiyaç vardır. Küresel kapitalizmin

türevleri olmaktan öteye gidemeyen, sulta kökenli Şia, Selefi ve İhvanî kökenli cemaatleri aşmak, yeni kurumsallaşma için gereklidir. Çare elbette resmi Diyanet

İslam'ı değildir. Resmi Diyanet İslamı 'İğdiş edilmiş İslam' olup gayri resmi İslam'dan daha anlamsız, zıddına hizmet eden bir İslam karikatürüdür. Faşizmden liberalizme kadar geniş hizmet sahaları vardır. Bu anlamda karşı İslam rolü oynarlar. Gerek resmi, gerek "gayri siyasi" cemaat, İslam'ın son Türkiye'de denenen pratikleri, kapitalizmin en talancı, en çevre düşmanı, en iktidarcı örneğiyle toplumu karşı-karşıya bırakmıştır. Adil, özgür ve demokratik İslam bu gerçeğin alternatifini olarak, kendini anlamlandırmak ve sürekli bir kurumsallaşmaya tabi kılmak durumundadır. Yeni kurumsallaşmanın adını, örgütlenme esaslarını ve amel biçimlerini derin bir vukuf ve iradeyle oluşturacağınıza dair inancımı belirtmek isterim.

KAVRAM KÖLELERİ

Son olarak, bazıları, hareketimizi, ateist, komünist materyalist gibi batılı kavramlarla tanımlamak istemektedirler. Bunlara "kavram kölesi" demek daha uygun düşer. Yalnız şu kadarını söylemeliyim ki; Eğer İslami toplum doğası bir gerçekse, İslam'ın dindarı ve ateisti olmaz. Bunlar kavramsallaştırmalardır. En zor koşullarda, tüm küresel kapitalist zorbalardan kuşatması altında en gelişmiş savaş teknikleriyle, saldırı altında bulunan, her şeyi sömürülen bir halkın, Kürt halkının, sahte İslam'ın zulmüne, sömürüsüne en çok maruz kalmış bir toplumun savaşçılarına ancak Hz. Ali timsalinde kahramanlık yakıştırılabilir, eş kılınabilir. İslam'ın (mazlumlar tarihinin) en adil, özgür ve demokratik geleneğini temsil ettiğimize dair en ufak bir şüphem yoktur. Bu gerçekliği dünyanın diğer tüm mazlum halklarıyla güncel olarak paylaşan öncülüğe layık olmak kadar, günün ve geleceğin gerekli kıldığı yeniliğe ilişkin olarak da en ideal hareketi olduğumuza dair kuşku yoktur.

ÇAĞDAŞ BİR SELAHADDİNİ HAREKET

Çağdaş bir Hüseyini, çağdaş bir Selahaddin hareketi sentezi olmak, en önemli mutluluk, dolayısıyla iman kaynağıdır. Hepinizi paylaşmaya, iradeleşmeye, eyleme çağırıyorum. Toplumsal esinin adil, özgür adı olan Allah'ın birliğine davetle birlikte güven olmanızı diliyor ve kongrenizi tekrardan selamlıyorum.

**İmralı F Tipi Cezaevi
Abdullah Öcalan**

DTK Kürtçe'ye sahip çıkmaya çağırdı

Demokratik Toplum Kongresi (DTK) Dil ve Eğitim Komisyonu, 15 Mayıs Kürt Dil Bayramı kapsamında düzenlediği bir basın toplantısında tüm Kürt halkını ve kurumları Kürtçe'ye sahip çıkmaya çağırdı. Demokratik Toplum Kongresi (DTK) Dil ve Eğitim Komisyonu, 15 Mayıs Kürt Dil Bayramı kapsamında düzenlediği bir basın toplantısında tüm Kürt halkına ve kurumları Kürtçe'ye sahip çıkmaya çağırdı. DTK, 1 haftalık süre zarfında her kesin anadiline sahip çıkması ve kurumlarını Kürtçe döviz ve afişlerle süslemesini istedi.

15 Mayıs Kürt Dil Bayramı dolayısıyla DTK binasında basın toplantısı düzenleyen Demokratik Toplum Kongresi (DTK) Dil ve Eğitim Komisyonu, bir

hafta sürecek Kürt Dil Bayramı konusunda açıklamalarda bulundu.

Toplantıda konuşan komisyon üyesi Osman Özçelik, 15 Mayıs'ın her yıl Kürt halkı tarafından dil bayramı olarak kutlandığını belirterek, bu yılda Kürt Dil Bayramı kutlamalarının bir hafta süreceğini ifade etti.

Her halkın anadilinin kendisinin değeri olduğunu ifade eden Özçelik, her halkın dünya üzerinde kendi dili ile tanındığını belirtirken, ana dilin bir halkın varlığı olduğunu dile getirdi.

Özçelik, "Bundan kaynaklı da çocuklar eğitimi kendi anadilinde görmelidir. Dil bir halkın bütün değerlerini içinde barındırır. Dil bir halkın kimliğidir. Anadilde eğitim doğal bir olgu olarak

görülmelidir. Kendi anadili ile eğitim görmeyenler büyük travmalar yaşar, bu travmalarda ileriki yaşantılarına çok fazla etki etmektedir" dedi.

Dünya üzerinde bulunan 193 ülkenin çoğunda çok resmi dilli bir yaşamın olduğunu belirte Özçelik, dünyadan buna örnekler göstererek, "Bu ülkelerde demokrasinin geliştiğini1 dile getirdi. Kürtçe'nin yüzyıllardır asimile politikalarına maruz kaldığını da ifade eden Özçelik, buna rağmen Kürtçenin kaybolan diller arasına girmediğini, her defasında kendisini daha geliştirdiğini söyledi. 15 Mayıs'ta başlayacak olan ve 1 hafta boyunca sürecek olan Kürt Dil Bayramı etkinlikleri çerçevesinde yürüyüşler, konserler, söyleşiler gerçek-

leştirileceğini aktaran Özçelik, halka ve kurumlara çağrıda bulunarak, 1 haftalık süre zarfında her kesin anadiline sahip çıkması gerektiğini ve kurumlarını Kürtçe döviz ve afişlerle süslemesi çağrısında bulundu.(ANF)

Масуд Барзани может занять пост президента Ирака

Высокопоставленный чиновник "Альянса Курдистана" сообщил в пятницу, что президент Курдистана, Масуд Барзани, может занять пост президента Республики Ирак при условии расширения его полномочий, отметив, что Барзани может повторить опыт реконструкции Курдистана в восстановлении Ирака. Как сообщает информированный источник агентства

"Shafaq News", расширение функций и полномочий президента республики может способствовать тому, что Барзани согласится занять этот пост. Он отметил, что Барзани имеет опыт в восстановлении Курдистана, и он может повторить тот же эксперимент в восстановлении Ирака после разрушений нескольких последних десятилетий. Ранее президентский офис Кур-

дистана подтвердил, что пост президента Ирака является правом курдского народа. "Любое лицо - кандидат на должность Президента Республики Ирак - должно получить одобрение парламента Курдистана, [прежде чем] принять эту позицию, потому что это право народа Курдистана". Курд Джаляль Талабани занимает пост президента Ирака два срока подряд.

Курдские студенты познакомили с Курдистаном представителей других стран

7 мая в Российском Университете Дружбы Народов прошел ежегодный "Фестиваль Дружбы".

В событии приняли участие представители российского министерства высшего образования, дипломаты и многочисленные гости. Сотни студентов, а также преподаватели стали активными участниками красочного шоу. К сожалению, студентам из Иракского Курдистана не позволили выступить отдельной

командой.

Протестуя против этого, двое представителей курдского студенчества в Москве, Хошави Мухамад и Мухамед Татархан, провели пропагандистскую акцию:

одетые в курдские национальные костюмы, ребята обошли команды всех стран и гостей фестиваля, рассказывая о Курдистане и его культуре и делая совместные фотографии на фоне курдского флага.

Согласно сообщению должностных лиц "Демократической партии Курдистана" (ДПК), Соединенные Штаты, Миссия ООН по оказанию содействия Ираку (МООНСИ), и страны региона пытаются передать курдские места в Киркуке арабам, чтобы "составить баланс". Идея создания баланса между этническими группами Киркука, несмотря на результаты выборов, создающие дисбаланс в местах, предполагает возвращение к

ООН и США объединились в попытке ослабить курдское политическое влияние в Киркуке

предложению президента Талабани от 2010 года, согласно которому предлагается предоставить по шесть мест для каждой из местных групп: курдов, арабов и туркмен. По сообщению "BasNews", страны региона стремятся уговорить Наджмалдина Карима, нынешнего губернатора Киркука, реализовать прошлое предложение

Талабани. Мохаммад Камаль, руководитель офиса ДПК в Киркуке, сообщил "BasNews", что ДПК намерена не позволить реализовать предложение Талабани в этом туре выборов.

Первоначальные результаты выборов в провинции Киркук показывают, что курдские партии получили большинство мест в местном Совете.

Иракские езиды бегут от насилия

Иракские езиды вышли на демонстрацию в городе Шангал после того, как четырех членов этого религиозного меньшинства убили исламские боевики, а сотни езидов были вынуждены покинуть свои дома в ответ на угрозы боевиков. Об этом пишет "Rudaw". Город Шангал (Сенджар) находится на так называемых "спорных территориях", право на которые оспаривают иракское правительство и автономное Региональное правительство Курдистана (КРГ). Езиды города требуют защиты КРГ и международного сообщества.

По сообщениям местных жителей, боевики "Исламского государства Ирак и Леванта" совершили налет, убив четырех человек. На прошлой

неделе двое других езидов были застрелены в районе Рабия (арабские территории Ирака на границе с Сирией).

После последних убийств боевики выдвинули езидам ультиматум: покинуть этот район в течение 24 часов или быть убитыми. "Они сказали нам, что, если мы не уйдем завтра, мы будем убиты", говорит Хамид Халаф, отец одного из четырех убитых езидов. В Ираке живут более шестидесяти тысяч езидов, 80 % из них сосредоточены в городах Башика и Шангал. Езиды давно сталкиваются с дискриминацией со стороны иракских экстремистов, преследующих всех "иноверцев".

Почти 4000 езидских семей, занятых фермерством, живут в районе Рабия.

Корреспондент "Rudaw" сообщил, что около 900 семей

покинули свои дома после последних угроз и вернулись в Шангал, ситуацию в котором контролируют курдские силы пешмарга. Со своей стороны, агентство "BasNews" уточняет, что количество вынужденных бежать из Рабии в

Шаггал езидов, составило 4000 человек. "Мы просим КРГ и его президента, Масуда Барзани, помочь нам избе-

жать гибели", заявил "Rudaw" один из протестующих в Шангале. "Мы просим центральное правительство и КРГ прийти и защитить нас", говорит другой протестующий. "Они (боевики) убиты четырех езидов без причины. Езиды

тоже являются человеческими существами. Почему они убивают езидов?" Во время другого нападения в 2007 году боевики убили 23 езидов у города Мосул, вызвав массовое бегство сотен семей в Курдистан, единственную мирную часть Ирака. Женщина, покидающая Рабию со своей семьей, сказала "Rudaw", что боевики называют их "христианами и неверными". Некоторые семьи из других областей провинции Ниневия рискуют жизнью, чтобы помочь своим родственникам в Рабии.

"Мы едем, чтобы перевезти наши семьи, и мы вынуждены везти с собой оружие, чтобы защитить себя", говорит Сулейман Махмуд, едущий на грузовике в Рабию, чтобы забрать испуганных родственников.

В Курдистане прошла акция в поддержку сирийских беженцев

"Это Курдистан!", - восклицает легендарный курдский певец Шван Парвар, обращаясь к тысячам беженцев, собравшимся, чтобы увидеть его выступление в лагере беженцев "Basirma", - "Это ваш дом!". Эти слова были кульминационным моментом акции "A Day In Their Shoes", 50 - километровой прогулки между лагерями беженцев "Akre" и "Basirma", организованной базирующейся в Эрбиле НПО "Rise Foundation" в координации с активистами Силавом Ибрагимом и Кавоутом Махи. Поход, в котором приняли участие представители общин местных курдов, курдской диаспоры, сирийских беженцев и иракских арабов,

Массовое гуляние приветствовало прибытие 60 пешеходов в крепости Акры,

бывшей тюрьме, которая в настоящее время преобразована в лагерь беженцев, в ночь на четверг, 1 мая. Сотни мужчин, женщин и детей танцевали, держась за руки. Участников акции приветствовали как почетных гостей. В пятницу утром группа отправилась в "Basirma". Концепция этого путешествия - общение разных групп людей, поддержка беженцев и сбор денег. Как заявил один из участников, "прогулка предоставила нам возможность сыграть небольшую, но значимую роль в напоминании беженцам, что люди помнят о них". На последних пяти километрах до города

Басирма с одноименным лагерем к группе путешественников присоединился Шван Парвар, легендарный певец Курдистана, чей голос помогал миллионам курдов в их самые тяжелые времена. Лагерь встретил прибывших танцами и песнями.

Выступление Парвара было незабываемым. Оно стало лучшим завершением для мероприятия, направленного на демонстрацию поддержки сирийским беженцам. Событие прошло при поддержке благотворительного фонда Барзани. Все собранные средства будут потрачены на нужды сирийских беженцев.

Если результаты парламентских выборов в Ираке, прошедших 30 апреля, не приведут к улучшению положения курдов в стране, Эрбил будет вынужден защитить себя. Об этом заявил 5 мая лидер Иракского Курдистана Масуд Барзани.

— Иракский Курдистан может наконец начать продавать нефть сам, не делясь с Багдадом, которому он сейчас отдает около 70% доходов, — пояснил Мустафа Эфмамед, эксперт Курдского центра в России. — То есть Барзани опять попытается реализовать углеводороды напрямую, минуя Багдад. В таком случае центр останется без очень существенной части и без того скудных поступлений в бюджет. Заявление курдского лидера еще больше обострило ситуацию в Ираке, страдающем на протяжении последнего десятилетия от американской оккупации, гражданской войны и межконфессиональных столкновений между суннитами, бывшими во власти во времена Саддама Хусейна, и пришедшими им на смену шиитами.

Как показывают предварительные результаты выборов, 51% избирателей (явка составила 60%) проголосовали за кандидатуру нынешнего премьер-министра Нури аль-Малики, считающегося ставленником шиитов.

Однако если он и выиграет, всё равно очень многих его

Иракские курды требуют у Багдада своих денег

кандидатура не устраивает, так что вряд ли третий срок аль-Малики поможет установлению мира в государстве. Причем среди недовольных не только курды.

— Хотя аль-Малики и прочат победу на иракских выборах, вряд ли он сумеет сформировать парламентское большинство сразу после выборов. Иракское общество разрозненно, есть множество общин и большое число лидеров, каждый из которых тянет в свою сторону, — говорит эксперт-востоковед Института стратегических оценок и анализа Сергей Демиденко.

Политика превентивного террора (эскадроны смерти), которую использовал аль-Малики, защищая суннитов в Багдаде, также настроила против него большой слой населения. В ответ на политику "деБААСификации" и действия эскадронов смерти была даже создана армия на базе суфийского ордена "Накшбандия". Главной ее целью стала защита от карательных рейдов. В армию вступило очень большое число иракцев, как суннитов, так и шиитов, хотя сам орден является суннитским. Теперь эта организация сама распространяет политическое насилие в стране, а также представляет очень значительную угрозу внутрен-

ней безопасности нынешней власти. Но основной проблемой для правительства аль-Малики остается "Аль-Каида".

Недаром премьер заявил, что борьба с терроризмом — его первоочередная задача.

В марте в Багдаде прошла антитеррористическая конференция, созданная по инициативе аль-Малики. В ней участвовали делегаты из более чем 40 стран, крупнейших международных организаций, представители ООН, СБ ООН, ЕС, Организации Исламской конференции, "Лиги арабских государств", Интерпола. В своей речи, посвященной причинам проведения конференции, аль-Малики, в частности, заявил, что "Аль-Каида" действует на территории большого количества стран, поэтому

им необходимо как можно скорее объединиться и приложить совместные усилия для борьбы с терроризмом.

Но, несмотря на беспрецедентные меры безопасности, недалеко от здания, где проходила конференция, произошло два взрыва.

— Террористическая угроза — главное препятствие для урегулирования внутрисударственного кризиса. Дефицит управления, разлом общества, эскалация насилия — характерные черты современного иракского политического процесса. Недавно аль-Малики обратился за помощью к США, но те заняли позицию ни во что не вмешивающегося арбитра. После этого иракскому премьеру осталось лишь привлечь внимание мирово-

го сообщества к проблеме исламистского террора. Это последняя и единственная возможность Багдада спасти свой режим от полного краха, — пояснил научный сотрудник Института востоковедения РАН Ильдар Минияжетдинов.

Таким образом даже выигравший выборы аль-Малики столкнется с угрозами "Аль-Каиды", боевыми суфиями из "Накшбандии", а теперь еще и с курдами, требующими снижения нефтяных выплат в бюджет. Конечно, глава правительства может попытаться создать союз с другими политическими партиями, но вопрос о сепаратизме курдов останется так и не решенным.

— Мы наблюдаем продолжение вялотекущего распада Ирака с усиливающимся сепаратизмом курдов, противостоянием внутриишнитского лагеря, жестким конфликтом суннитов с шиитами, арабов с курдами, а внутри суннитского лагеря противостояния шейхов племен, придерживающихся светской ориентации, и фанатиков из "Аль-Каиды", — считает президент института Ближнего Востока Евгений Сатановский. Между тем, как заявил 2 мая лидер "Аль-Каиды" Айман аз-Завахири, сейчас необходимо вернуть из Сирии боевиков террористической организации "Исламское государство Ирака и Леванта" в Ирак, чтобы "удвоить там присутствие джихадистов".

ИНЕС зарегистрировала сотни жалоб

После иракских выборов 30 апреля в адрес "Высшей независи-

мой Избирательной Комиссии" (ИНЕС) поступило 472 жалобы на ход избирательного процесса. Глава ИНЕС, Мекдад Шарифи, заявил об этой цифре на состо-

явшейся в Багдаде пресс-конференции. Как сообщает "BasNews", Шарифи также подчеркнул, что только ИНЕС имеет право объявлять результаты выборов, и что любые другие результаты не следует принимать во внимание. По его словам, в соответствии с методом "Сент-Лагю" (Sainte-Laguë), даже 500 голосов могут изменить количество мест политических партий в парламенте, а подведение окончательных итогов может занять до 14 дней. Выборы 30 апреля стали первыми, на которых ИНЕС использовала электронные карты избирателей.

В Эрбиле прошла встреча по формированию иракского правительства на основе нового альянса

Коалиция "Мотакхедун" заявила в среду о новой эрбилской встрече, на которой обсуждался вопрос формирования политического союза для создания нового правительства Ирака.

Как сообщил в интервью "Shafaaq News" лидер коалиции, Талал аль-Зобайи, "Мотакхедун" и ряд других групп встретились в Эрбиле с членами "Альянса Курдистана", чтобы обсу-

дить формирование нового политического альянса. Другие подробности пока не сообщаются.

Христиане Курдистана, включая тех, кто бежал из Багдада и осел в Курдистане, наконец наслаждаются спокойной и стабильной жизнью. Они приняли участие в выборах и голосовали за своих кандидатов, не испытывая никакого давления со стороны, пишет AINA. Один из граждан сообщил, что христиане отдадут свои голоса на выборах согласно своим убеждениям и питают большие надежды на участие в политическом процессе. Кхайри Аскари говорит, что в Курдистане они принимают решения свободно и являются активными членами общества. На них никто не оказывает давление — ни политические, ни этнические, ни религиозные группы. Христиане принимают участие в выборах, что является достаточно знаменательным фактом. "Мы, христиане Анкавы, счастливы, что нашей жизни

Христиане, сбежавшие из Багдада в Курдистан: наконец в безопасности

ничто не угрожает, и мы рады воспользоваться свободой и ритории Ирака, мы участвуем в политическом процессе, выра-

принять участие в выборах и избирать своих кандидатов", — говорит Ано Джавар Абдока, один из христианских лидеров. "Самое важное состоит в том, что в отличие от остальной тер-

рая свою волю, и избирая своих кандидатов, — сказал Абдока. — Мы счастливы, что наши граждане могут участвовать в социальной и политической жизни, и влиять на нее". "В Курдистане

христиане и ассирийцы свободны, и они не сталкиваются с такими глубокими проблемами как христиане других регионов Ирака, например, в Багдаде", — утверждает секретарь Демократической Партии Байтунахрейн Ромео Хакари. "В Курдистане нет ни этнической, ни религиозной дискриминации, ни между курдами и ассирийцами, ни между мусульманами и христианами, — все мы чувствуем себя братьями", — говорит Хакари.

Он отметил, что все они отмечают Пасху, и участвуют в выборах и предвыборной кампании. Если посмотреть на постеры предвыборной кампании в Анкаве, можно сразу заметить разнообразие демократического процесса.

В глаза бросаются различные цвета, религии, этносы и политические мнения. Выборам в этом регионе были присущи

многие характерные черты христианства. Кроме того, политические партии Курдистана сыграли позитивную роль, утверждающую и конкурирующую, в привлечении на выборах большего числа голосов. Анкава является образцом демократии в Курдистане, это настоящее убежище для сосуществования и уважительного отношения к чужим особенностям. Как сказал один из христиан: "Курдистан — прекрасный образец демократии и мирного сосуществования. Я хотел бы, чтобы Ирак брал пример с этого энергичного региона". "Курдский район Ирака" — курдское государственное образование в составе Ирака. По новой конституции Ирака имеет статус широкой автономии (отчасти напоминающий положение члена конфедерации); де-факто полунезависим.

kurdistan.ru

ДИПЛОМАТ

№ 18 (262) 12 - 18 май 2014 ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА

Президент Барзани встретился со Специальным представителем Генерального секретаря ООН по Ираку

8 мая президент Курдистана Масуд Барзани встретился со

Специальным представителем Генерального секретаря ООН в Ираке, г-ном Николаем Младе-

новым. Президент и представи-

тель ООН обсудили политиче-ские события в стране после парламентских и провинциальных выборов, и перспективы

формирования правительства в Багдаде. Г-н Младенов поздравил Курдистан с успешным проведением выборов, в том числе, с высокой явкой в Курдистане. Он выразил надежду, что результаты этих выборов приведут к стабильности и позитивным изменениям в Ираке. Касательно курдского участия в новом иракском правительстве, президент Барзани заявил, что все стороны должны дождаться окончательных результатов выборов, которые должны быть объявлены Высшей Независимой Избирательной комиссией (INEC), подчеркнув, что новому правительству потребуются подлинное партнерство.

Президент Барзани обсудил политические события Ирака с делегацией ЕС

Президент Курдистана Масуд Барзани встретился с главой делегации Европейского союза в Ираке, Яной Хибасковой, а также послами и представителями ряда стран ЕС в Ираке, чтобы обсудить политические события и перспективы политического процесса в стране. В начале встречи г-жа Яна Хибаскова поздравила президента Барзани с успешными парламентскими и провинциальными выборами, и заявила, что эта встреча является подтверждением стратегических отношений между ЕС и Ираком.

"Я поздравляю вас с этими выборами. Это действительно были конкурентоспособные и демократические выборы, что является очень хорошим примером для всего региона", сказала глава представительства ЕС в Ираке, добавив, что ЕС хочет видеть правительство, которое включает представителей всех народностей Ирака.

Президент Барзани поблагодарил делегацию ЕС за их визит в Курдистан, и за их приверженность избирательному процессу. Он сказал, что ЕС может сыграть важную роль в укреплении демократического процесса в стране.

"Ваша положительная оценка наших выборов дает нам силы продолжать этот путь. Ваша поддержка поможет нам решить наши проблемы. ЕС может сыграть важную роль в Ираке. Его роль должна быть основана на продвижении

таю, что эти выборы - это последняя возможность страны получить реальное разделение власти и возможность наслаждаться стабильностью. Если подлинное партнерство не будет реализовано в новом правительстве, наши люди выйдут на референдум по конфедерации в Ираке", сказал президент.

В ответ на вопрос французского посла об участии курдов в новом правительстве в Багдаде, президент Барзани заявил, что курдам нужны гарантии, что их требования будут рассмотрены. "Прежде чем мы войдем в правительство, мы должны получить гарантии, что ряд ключевых вопросов будут рассмотрены новым правительством. Они включают следующее: власть должна принадлежать Совету министров, а не находиться в руках премьер-министра; офис главнокомандующего должен быть аннулирован, а высшее военное командование должно быть

одобрено парламентом; армия не должна использоваться для урегулирования внутренних политических споров; осуществление статьи 140 Конституции; разрешение спора о

нефти и газе; финансирование сил пешмарга и проведение давно просроченной переписи", сказал президент. Ряд других послов ЕС и представителей также подняли вопрос о недавних выборах, формировании правительства КРГ и положении сирийских беженцев в Курдистане. От имени ЕС, г-жа Яна Хибаскова поблагодарила КРГ за поддержку более 240 тысяч сирийских беженцев, в настоящее время проживающих в Курдистане, и признала, что это создает большую нагрузку на ресурсы КРГ. Со своей стороны, президент Барзани заявил, что КРГ будет продолжать делать все возможное, чтобы поддержать сирийских беженцев.

Отвечая на вопрос о том, будут ли курды претендовать на пост президента Ирака, президент Барзани сказал, что, хотя этот пост в основном церемониальный, но, тем не менее, он должен быть представлен кандидату от Курдистана.

ПОСЛЕДНЯЯ страница

Президент Татарстана посетил Курдистан

2 мая с официальным визитом в Курдистан прибыл президент Республики Татарстан, Рустам Минниханов. В аэропорту его и сопровождающую президента делегацию встречал премьер-министр Курдистана, Нечирван Барзани. В поездке прези-

дента Минниханова сопровождали представители дипломатической и торговой миссии Татарстана. Делегация прибыла с целью укрепления двусторонних отношений между Курдистаном и Республикой Татарстан.

На следующий день президент Татарстана провел плодотворную встречу с премьер-министром Нечирваном Барзани. Стороны договорились о создании двух рабочих комитетов, задачей которых будет разработка планов совместного сотрудничества в области энергетики, машиностроения, вертолетостроения, туризма и образования. Позже днем в своей резиденции президента Татарстана приветствовал президент Курдистана, Масуд Барзани. Стороны обсудили последние политические события в Ираке и в Курдистане, а также политические перспективы страны. Президент Барзани выразил надежду на более стабильное будущее и добавил, что народ Ирака в целом и народ Курдистана, в частности, слишком много страдали под гнетом многолетней диктатуры. Со своей стороны президент Минниханов пожелал более благополучного будущего Курдистану и подчеркнул взаимовыгодные перспективы сотрудничества между Курдистаном и Татарстаном. После этого в отеле "Divan" президент Татарстана встретился с представителями курдского бизнеса. Визит президента Минниханова прошел в особо теплой атмосфере и завершился в субботу вечером. Президент Масуд Барзани проводил гостя в аэропорт.

Молодые курды примут участие в глобальной молодежной конференции

Город Исламабад (Пакистан) следующей неделе, с 5 мая по 10 мая, будет принимать участников Всемирной конференции молодежи. В ней примут участие 215 стран, в том числе представители Курдистана. Конференция носит название "Глобальная конференция-2014: Следующее поколение". В конференции также примут участие министры и известные личности со всего мира.

Кирмандж Осман, представитель молодежной делегации Курдистана и член организации "United Network of Young Peace builders" (UNOY), заявил агентству "BasNews", что он должен выступить на конференции с речью. "Основная цель мероприятия состоит в решении вопросов связей молодежи мира, а также в укреплении мира. Это первый случай, когда курды имеют своих представителей на этой конференции", сказал Осман.

kurdistan.ru

ТӘСІСÇІ VƏ BAŞ REDAKTOR:

ТАНІР СҮЛЕЙМАН

İMTİYAZ Ü SERNIVİSAR:

ТАНІР СİLĖМАН

УЧРЕДИТЕЛЬ И ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР:

ТАХІР СҮЛЕЙМАН

Tel: +994 50 352-33-18

Xüsusi müxbir:

Namiq Kamil Kürdoğlu

Müxbirlər:

Pərviz Laçınlı

Региональный корреспондент:

Усуб Тейфур

Müəlliflərin mövqeyi ilə redaksiyanın

mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

www.diplomata-kurdi.com

Ünvan: Bakı şəhəri 40, küçə

S.Mehmandarov ev 25, mənzil 17

Navnisan: Bakı 40, soqaq

S.Mehmandarov xani 25, mal-17

Адрес: Баку 40, улица С.Мехмандаров дом 25, кв.-17

Qəzet "Diplomat" qəzetinin bilgisayar mərkəzində yığılıb səhifələnilib və "Mətbuat" mətbəəsində çap olunmuşdur. e-mail: hewler@mail.ru

Şəhadətnamə: NFS 005004966

BUSB-un Sabunçu rayon filialı

VÖEN 1800061582

H/h 438010000

Sifariş: 1500